

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő HEGEDÜS NÁNDOR

Felelős szerkesztő MARÓT SANDOR

Ellenzéki politikusok kihallgatása a királynál

A tegnapi nap folyamán esőkönyösen felszínen maradt az a hír, hogy a kormány megbukott. Mindenki tudni vélte, hogy a Bratianu-kormány benyújtotta lemondását és a liberális kabinet már csak a múlté. Pozitív információk azonban, amelyek ezt a hírt megerősítették volna, nem érkeztek, valószínű, hogy a közvélemény a lei újabb zuhanásából és az általános közgazdasági helyzet további leromlásából következtette a kormány bukását.

Bizonyos, hogy az ellenzéki pártok a legteljesebb vehemenciával dolgoznak azon, hogy a kormányt megbuktassák, mert erre soha jobb alkalom, mint most, nem volt. Mind a három párt, amely kormányra törekszik, biztosra jósolja a kormány lemondását. Közben azonban az ellenzéki pártok egymás ellen is olyan ádáz energiával harcolnak, hogy ha valami még megmenekül a kormányt, akkor az egyedül az ellenzéki pártok kölcsönös viaskodása lehet. Különösen feltűnő volt, hogy Jorga sajtója a legkiméletlenebbül támadja a nemzeti és parasztpárti fúzió tárgyalásait, valószínűleg azért, hogy ezért a szolgálatért Bratianuék Jorgát ajánlják az uralkodónak, mint utódot.

A Viitorul ki is használja Jorga cikkeit s hosszabb cikkben, fejt ki, hogy Goldis és Stere miként terrorizálják Maniut és Michalacet a fúzió érdekében. Senki komolyan nem hiszi azonban, hogy Jorga alakítson kabinetet, mert a kiváló tudós sokkal fegyelmezettebb temperamentum, semmint egy ország kormányzását reá bízhatnák.

Nagy energiával agitál a kormány bukása érdekében a nemzeti párt is. A párt hivatalos lapja azt írja ma, hogy az ellenzéki pártok vezérférfiai legközelebb kihallgatáson jelennek meg a királynál és ki fogják fejtetni nézetüket a politikai helyzetről. A párt ezekhez az audienciákhoz fűzi minden várakozását. A lap ezenkívül kifejti, hogy az ellenzék nem fogja tűrni, hogy a kormány kivételes rendszabályokkal akarja magát a hatalmon fenntartani. A nemzeti párt lapja folytatja közléseit arról, hogy a liberális párt kebelében is nagy az elégedetlenség és a párt tekintélyes tagjai a mai kabinet teljes átalakítását követelik.

Az ellenzéki pártok mozgalmi közül legkomolyabb kétségkívül az Averescu-párt akciója. Tudvalevő, hogy az Averescu-párt június 3-án Bukarestben tartandó népgyűlésén legalább harmincezer embert akart felvonultatni Bukarestbe. Nem titok többé, hogy ez nem akart egyéb lenni fascista felvonulásnál, abból a célból, hogy olasz és spanyol mintára a párt egy nagyszabású utcai preszió erejével a hatalmat átvegye. Az Averescu-sajtó napok óta hirdeti és dobja bele a közvéleménybe a június 3-iki bukaresti népgyűlés rendkívüli jelentőségét. Maga Averescu tábornok sem titkolja azt a várakozását, hogy a népgyűlés nem is végezhető mással, minthogy azonnal megbízást kap a kormány megalakítására. A Bratianu-kormány is tisztában van azonban ugy látszik azzal, hogy a fascista tö-

megiek demonstratív felvonulása nem gyerekláték és elsősorban a kormány egzisztenciájára megy és ezért elhatározta, hogy a néppárt június 3-iki utcai tüntetését nem engedélyezi. A miniszterelnök kijelentette, hogy ilyen zavaros időben utcai tüntetésekről szó sem lehet. Bizonyosra vehető, hogy a kormány erős fegyveres készenléttel igyekszik akarátát keresztülvinni.

Bukarestből jelentik: A kamara tegnapi ülésén Dragomirescu Jorgapárti képviselő tiltakozott ama mód ellen, ahogy

Vilmos excsászár a fascizmustól várja trónrajutását

Németország sorsdöntő órák előtt — Viharos jelenetek az új német nemzetgyűlésen

A Chicago Tribune értesülése szerint Vilmos német excsászár belépett a német fascista szervezetbe. Az amerikai lap ezt az értesülést Wulle képviselőtől veszi, aki annak idején Hitler mellett egyike volt a legekstrémebb német monarchistáknak. Wulle úgy tudja, hogy az excsászár legutóbb kijelentette Doornban járt vendégei előtt, hogy

végtelen örömeire szolgál a völskisch-párt előretörése a választásokon, mert ezáltal a fascista mozgalom Németországon is megerősödik.

Látogatóit távozásuk előtt Vilmos a „swaticha” (lovagkereszt) ezüstjelvényével tüntette ki. Hozzá tartozik a német hangulat jobbratolódásához az a tünet is, hogy a trónörökös tegnap nyitott autójában végighajtott az utcán. A közönség fölismerte és lelkesen megéljenezte a trónörökös.

Viszont a birodalmi gyűlés tegnapi megnyitására a kommunisták rendeztek viharos jeleneteket a reakciós porosz szellem reprezentánsai ellen.

Katz kommunista képviselő azt javasolta, hogy a napirend előtt tárgyalják le a letartóztatott kommunista képviselők szabadonbocsátásáról szóló javaslatot. A jobboldal éles fütttykiáltásokkal fogadja az indítványt.

Ezután az elnök névszerint szólítja fel a képviselőket. Ez sem megy simán, mert az egyes nevek olvasásánál zaj tör ki. Bismarck herceg nevének hallatára a kommunisták így kiáltanak fel: „Jaj neked, mert unokája vagy!” Ludendorff nevének említésekor a padokat verik, üvöltönek: „Ki vele! Ki vele!”

Amikor az elnök Tirpitz nevéhez ér, a zaj eléri a legmagasabb fokot, a kommunista képviselők autószirofnákat fujnak, úgy, hogy a nagy lármában az elnök hangja elvész.

Katz kommunista tiltakozik az ellen, hogy a parlament folyosóin rendőrséget állítottak fel.

Thaelmann kommunista szólal fel a politikai foglyok szabadonbocsátása érdekében, beszédét az internacionale éltetésével fejezi be. A kommunisták erre az Internacionale éneklésébe kezdenek, mire a

a tegnapi ülésen a hadsereg reorganizációjáról szóló törvényjavaslatot megszavazták. Kifogásolja, hogy a javaslat tárgyalásánál a hadügyminiszter nem volt jelen és azt minden vita nélkül fogadták el.

Kérdi a kormányt, tud-e arról, hogy Magyarországon számos olyan egyesület működik, amelynek kifejezett célja az ország területi egységének visszaállítása. Oroszországban pedig nagyban készítik elő a hadsereg újjászervezését. Nagyobb figyelmet kell fordítanunk tisztikarunkra. A tisztképző iskolák nincsenek kellőképpen kifejlesztve.

nacionalisták a „Deutschland über Alles” éneklésével válaszolnak.

A korelnök feltett kalappal távozik a tereméből, a karzaton levő hallgatóság is énekelni kezd, végül a kommunisták az Internacionale második strófáját is énekelik.

Berlinből jelentik: A birodalmi kancellár tegnap este Ebert elnöknek átnyújtotta lemondását. Ezzel a ténnyel a kormányzat krízise nyitottá vált. Már a következő napok döntő kihatással lesznek Németország sorsára. Az utód kérdése jelentékeny tényezője a problémának. Az új német kabinet megalakulása nem tekinthető pusztán állami belügynek,

megalakulásának mikéntje kihatással lesz Európa minden országára, sőt az egész világpolitikára.

Ezuttal nem csupán az a kérdés, hogy ki lesz az új rezsim feje és hogy sikerül-e majd neki egy többé-kevésbé biztos többséget toborozni maga köré, hanem az is, hogy milyen irányban fog kialakulni és lerögződni a német politika, megszabadítja-e az országot a kritikus helyzetből, vagy pedig a krízist katasztrófává teljesíti.

Németország soha több joggal nem remélhetett egy jobb és kedvezőbb jövőt, mint épp most.

Az új birodalmi gyűlés teljesen megváltozott hangulatot és viszonyokat talált.

Franciaország átesett ugyanazon politikai metamorfózison, melyen decemberben Anglia ment keresztül, minden valószínűség szerint radikális kormányzata lesz, Herriot és Painlevé vezetésével.

Külpolitikájában az erőszak, bizalmatlanság és kiméletlenség helyét engedékenység, bizalom és józan mérlegelés váltja föl, aminek jóhiszemű hangoztatásában nincs ok kételkedni.

A demokrata Németország egy demokratává hangolt Franciaországgal áll szemben.

A szó tehát Németországa. Semmi kétség, hogy annak a politikának útjára fog lépni, melyet korábbi legnagyobb

államférfiai az egyedül lehetőknek és észszerűnek jelentették ki.

A német kormányválság fejlődése és kialakulása iránt a legélelkebb érdeklődés mutatkozik. Az újabb táviratok szerint a felfogás az, hogy Ebert a német néppárt valamelyik tagját bizza meg a kormányalakítással. A kancellárságra a legkomolyabb jelölt Tirpitz és Hargt. Dipomáciai körökben Hargt megbízatását valószínűbbnek tartják. Nem lehetetlen azonban, hogy ő nem vállalja a megbízatást, vagy nem tudja kabinetjét megalkotni. Ez esetben Marx kerül a kormányra. A Temps azt reméli, hogy Németország olyan kormányt kap, amely nem vonakodik elfogadni a szakértői jelentéseken fölépült kibontakozási tervet.

Herriot elismeri a szovjetet

Párisból jelentik: Politikai körökben itt az a felfogás, hogy Herriot megváltoztatta korábbi álláspontját a szovjetnek de jure elismerése ügyében. Herriot eleinte tudvalevőleg bizonyos kereskedelmi szerződések kimenetelétől tette függővé Franciaország elismerő nyilatkozatát, most azonban, hír szerint, minden előzetes feltétel szabástól eláll és kikötések nélkül hajlandó az orosz-szovjetet elismerni, mihelyt miniszteriuma megalakul.

Ez a terv azonban igen sok radikális képviselőnek nem tetszik. Ennek ellenére Herriot az elismerés kijelentését legkésőbb június hó 10-éig keresztülhajtja. Ezután a kormány azonnal bizottságot küld ki Moszkvába, egy másik bizottság ugyanakkor Párisba jön és átveszi az orosz követség vezetését. Az aktuális kérdések fölött egy orosz-francia bizottság fog dönteni.

Bethlen az új büntető novelláról

Budapestről jelentik: Az igazságügyi bizottság tegnap folytatta a büntető novella tárgyalásait. A javaslatokat elfogadták. A miniszterelnök kijelentette, hogy a javaslat, éppúgy, mint a kormány egyéb intézkedései a forradalmasítás ellen van. Nem engedi a kormány, hogy lelketlen igazságok tovább is rontsák az ország békés összhangulatát. A javaslat az eddigi megtorló intézkedéseket súlyosbítja. A politikai jog gyakorlásának felfüggesztésénél kimondja a javaslat, hogy elítélt nem lehet politikai lap szerkesztője, kiadója politikai újságnak, politikai közleményt sajtó útján közzé nem tehet, a tilalmat a névtelen cikkekre is kiterjesztik, nemcsak a családi, vagy írói néven aláírt cikkekre. Foglalkozásától valakit eltiltani csak a legvégsőbb, legsúlyosabb esetben lehet.

Budapest, május 28. A nemzetgyűlésen a vámtarifa javaslat tárgyalását folytatták. Mára tizennyolc interpelláció van bejegyezve, leginkább szociális tartalmúak, közöttük több politikai háttérű is. Így például Fábrián Béla a csongrádi közállapotok és bombamerényletek tárgyában jegyzett be interpellációt.

Kerékpár alkatrészeket

legolcsóbban beszerezheti
FRISCH-nél, Avram Iancu (Kossuth-utca) 12

Pünkösd első 8 délután 3
napján jun. -án órákor
tombolával egybekötött

János Ünnepélyt

rendeznek, a nagyváradai grafikai munkások a Karger-féle vendéglő összes helyiségében.

Két hónapi fogházra ítélték egy szállólulajdonost

Tavaly június hónapban városszerzte feltűnést keltett a „Nagyvárad” egyik cikke, amelyben megírtuk, hogy Politzer Sándor, a Metropol-szálloda tulajdonosa szétrombolt egy lakást, amelyből bírói ítélet-alapján ki kellett költöztetnie. Str. Oituz-utca 4. sz. alatt Kiss Dávid házában volt a három szobás lakás, amelyben Politzer előtt Fogel László lakott. Tavaly június hónapban a bíróság Fogel Lászlónak utalta ki a lakást. Politzer Sándor akkor tintával összemázolta a falakat, a parkettet, letépte a tapétát, elrontotta a fürdőszoba csapait, villanyvezetéseket elvagdosta úgy, hogy a lakás egy csatatér képét nyújtotta.

Ingatlan rongálásért indított Kiss Dávid eljárást Politzer ellen, amely így egész mostanig húzódott. Tegnap azután letárgyalta Athanaszú járásbíró és szigorú ítéletet is hozott.

Dr. Simona György ügyvéd Kiss Dávid képviselőjében példás büntetést kért annak dacára, hogy Politzer tagadta, hogy ő követte el a lakásrombolást. A szemtanúk terhelő vallomása azután megsemmisítette Politzer védekezését.

Athanaszú bíró a törvényben előírt büntetés maximumával két hónapi fogházzal és négyezer lei pénzbüntetéssel — mint mellékbüntetéssel sújtotta Politzer és körülbelül 15 ezer lei kártérítés megfizetésére kötelezte.

Politzer felebbezést jelentett be az ítélet ellen, amelyet a törvényszék fog tárgyalni másfokon.

A washingtoni japán követ elhagyja helyét a bevándorlási törvény miatt

Tokióból jelentik: A japán kormány ma rendkívüli ülésen tanácskozik az amerikai bevándorlási törvénnyel szemben esendő végleges lépésről. Általában az a nézet alakult ki, hogy Japán egész erejével tiltakozni fog a bevándorlási törvény ellen, mely az Amerika és Japán közötti kereskedelmi és hajózási törvény megsértését jelenti. Minden pillanatban várják, hogy a washingtoni japán követ a kivándorlási törvény japánokat sértő részéért elhagyja helyét és visszatér Japánba.

A hegyi doktor és Czibula mester

A megboldogult hegyi doktor, Németh Sándor hagyatékosai: a Devich-család ellen érdekes pört indított Czibula borbélymester.

Czibula éveken át borotválta Németh Sándort, minden honorárium nélkül. Németh nem egyszerű fodrásként kezelte Czubulát, hű barátja volt és megígérte neki, hogy végrendeletében gondoskodik róla, házat és kertet hagy majd számára.

Az orvos utolsó csodája azonban Czubulát érte szegényt, aki — bár mély megilletődéssel fogadta a halálhírt — a felbontott végrendelet egyetlen passzusa se szólt róla. Egyetlen örökösül Devichéket tette meg s kívülök még a kiváló Tóth-színészpárt érte kellemes meglepetés.

Czibula nem tehetett mást, az elmaradt honoráriumokért beperelte a főörökösöket. Tegnap ítélt Bajor táblabíró, a járásbíró vezetje a nem mindennapi ügyben. A fodrásmester vallomása szerint körülbelül háromszáz alkalommal szolgált ki az elhalt csodaorvost s esetenként 20 leit véve alapul, ez 6000 leit jelent. Ezer lei villamos költsége is volt, mint kész kiadás. A járásbíró igazoltnak vette és jogosnak Czibula követelését és a Devich-örökösöket kötelezte a 7000 lei megfizetésére. Az alperesek az ítélet ellen felebbezést jelentettek be.

* Karlsbadi, Salvator, Málnási Mária vizek friss, tavaszi töltésűek megérkeztek Würst füszerkereskedésbe.

DORIAN FILMSZÍNHÁZ.

Ma premier

A velencei oroszlán

Monumentális történelmi dráma
7 felvonásban.

A főszerepben:

Hanny Weisse
Grete Reinwald
Olaf Fjord
W. Diegelmann

45 000 statiszt!

Pazar kiállítás!

A régi Velencében és Raguzában játszódik le ez a reneszánsz-korabeli film.

Romániában először a Dorian filmszínház mutatja be

Az előadások 6 és 9 órákor kezdődnek.

Kedvezményes jegyek csak 6 órákor érvényesek

Rendes helyárak

Kizárták a zavargó diákokat a kolozsvári egyetemről

A kolozsvári egyetemi tanács a napokban foglalkozott az antiszemita zavargásokban résztvevő diákok ügyével. Különösen beható tárgyalás alá vette a március 18-iki zavargások ügyét, amikor is az egyetem épületében Gritta rendőrprefektus életét veszélyeztették azért, mert Gritta az előző napokban erővel kézzel fojtott el egy antiszemita heccet. Az egyetemi tanács öt orvostanhallgatót két félévre, egy orvos-tanhallgatót egy szemeszterre tiltott el a vizsgáktól. Noveanu orvostanhallgatót az anatómiai intézetben lefolyt incidensekben való részvételért két félévre és Cionun Joant súlyosan agresszív magatartásáért örök időkre kizárták a kolozsvári egyetemről.

Az egyetemi tanács kifüggesztette a kizárásról szóló hirdetményt, amit a diákok nagy izgatottsággal olvastak.

A bukaresti és erdélyi sajtó ez alkalommal cikkeket közöl arról, hogy egyes középiskolákat az antiszemitizmus szelleme nagyon megmélyeztetett és sok helyütt a tanári kar a liceumi diákokat a zsidók ellen izgatja. Vannak iskolák, ahol az intézet falain belül is inzultálják az apró diákokat saját osztálytársaik.

Az *Independance Roumaine* nevű félhivatalos lap megcáfolja az amerikai lapok túlzott híradásait a kolozsári-balázsfalvi vonaton történetekkel kapcsolatban. Tiltakozik az ellen, hogy a vonaton mérszálás történt s kijelenti, hogy nem volt egyéb, mint gyerekes pajkosság (gaminerie). Az *Adeverul* csatlakozik a tiltakozáshoz atekintetben, hogy valóban mérszálásról szó sem lehet, de viszont protestál az ellen is, hogy a kormány a zsidók súlyos inzultálását, ültelzését, a vonatról való lehajigálását, a töltéseken és mezőkön át történt megkergetését egyszerűen pajkosságnak tüntesse fel. Meg kell a külföldnek az igazat mondani, de egyben meg kell

tenni a legszigorubb intézkedéseket is, hogy a zsidók inzultálása véget érjen. Ezzel kapcsolatban dr. Klein Miksa, az erdélyi zsidóság egyik vezetője az *Uj Kelet* hasábjain ezeket írja:

Amikor napról-napra a legbrutálisabb módon védetlen zsidók testvéreinket támadják meg, — mikor drága halottainkat kísérjük utolsó útjára, kövekkel dobálnak meg, amikor papjainkat diákleányok az internátus ablakaiból hajigálják meg kövekkel, amikor diákok a tanáraik szemeláttára a vonatról húzzák ki az öreg, tehetetlen zsidókat és agyba-főbe verik, amikor sétáló zsidókat a sétaterén a tóba taszítanak és amikor mindezeket a súlyos inzultusokat a hatóság passzív rezisztenciája mellett követik el, akkor a türelmes zsidó népből is ki kell hogy törjön a keserűség, mely elégtételt követel a rajta elkövetett sok atrocitásért. Azoknak a román vezető férfiaknak segítségére várunk, akik ismerik a mi dolgos, államhű zsidóságunk erkölcsi értékét, — akik velünk együtt éltek és látták, hogy az itt élő zsidóság minden energiájával az ország felvirágzására törekszik. És ha most a külföld ezeket a súlyos és arcpirító eseményeket arra használja fel, hogy az ország hírnevét lerontsa, hogy pénzünk vásárló erejét lecsökkentse, — hogy az idegen tőke bevonulását, — amelyre gazdasági életünknek oly nagy szüksége van, — megakadályozza, — úgy mi újra készséggel nyilatkozunk arra, hogy a kemény román férfiakkal összefogva, az ország érdekében közreműködünk. Lássák be végre, hogy ilyen eszközökkel társadalmi kérdéseket megoldani nem lehet. Verekedések, szakálkítések, vízbedobások, kövekkel való hajigálások, hatósági antiszemitizmus nem képeznek erőt, — de arra mindig elég érvül fognak szolgálni, hogy Romániát a külföld közvéleménye előtt lealacsonyítsák. A Bratianu-kormányának pedig üzenjük, hogyha annyi gyorsaságot és készséget tanusított volna az atrocitásokkal szemben és olyan gyorsan igyekezett volna a félrevezetett ifjúságot a helyes

gondolkodás útjára terelni, —

— úgy az ország hitele és hírneve nem lett volna ilyen meghurcolásnak kitéve. A véres eseményeket letagadni nem lehet, de nem is kell, hanem meg kell szüntetni az okokat, amelyek e súlyos eseményeket szülték. Vajha minél előbb jöjjen el a megértés ideje mindnyájunk örömeire és az ország javára.

Drágul a piac

Az élelmiszer napról-napra drágul. Egy esztendő óta a nagyváradai piac élelmiszer árai állandóan emelkedő tendenciát mutattak. Az a remény, hogy az új zöldség meg fogja ingatni az árakat, nem vált be, mert olyan magas áron kezdték a tavasz első hajtásait árusítani, hogy amíg máskor a zsendülő növényzet lett eledel a lakosság minden rétegének, most luxuscikk számba megy. A lei esése az utóbbi 24 órában 30 százalékos drágulást idézett elő a textil-iparban és bizonyosra vehető, hogy az élelmiszer-árak is emelkedni fognak. A napi piac seizmograf érzékenységgel érzi meg a valuta-változásokat és tegnap reggel már érezhető volt az új hagyma árán is.

A legelső volt a hus, amelyben áremelkedés tapasztalható:

marha hus 26 lei,
disznó hus 38—40,
zsir 68—70,
borju hus 30 lei.

A borju hus tegnap még 26 lei volt, a marha-hus 24 lei.

A lisztárak 11 és 9:50 lei, fehér kenyér kilója 10, barna kenyér 5 lei a napi piacon. A tojás párja 3 lei, de délfele lehet 2:50-ért is kapni. Legnagyobb drágaság éppen ott van, ahol a legnagyobb olcsóság kellene, hogy legyen a zöldségféléknél. Itt visszaélnék a termelők, illetve a kofák a közönség fogyasztó kíváncsiságával s hogy aránylag keveset hoznak

Öregszünk

Írta: Lovassy Andor*

A virág meg az asszony akkor szép, ha új, ha friss, a bornak és az újságnak pedig olyankor nő meg az értéke, mikor megvénül, mikor megöregszik.

Negyven tavaszt hervadás nélkül nem bír ki sem a rózsza, sem a menyecske, de a nektár aranyaszt kap, csodás avas illatot lehel, az újság pedig a múlt évek során becsületet és patinát szerez.

Édes jó istenem, hogy eltörpül az idő! Mintha csak tegnap láttam volna a Szabadságnak az első számát. Cserepedő, betükedvelő gyermek voltam én még akkor, ma már kezd lehullani a hópehely a fejem tetejére.

Mikor ez a derék magyar újság, túl az ezüstmenyegzőn, közel az aranylakodalomhoz, négy decennium határbarázdáiban jubilál, én is örvendek az örvendezőkkel, de titkon, lopva, egy könnyesepp csillan meg a szememben, mert annak a szellemi gárdának a katonái közül, kik e lap csataterén a szabadelvű eszmékért küzdöttek, többen álmódognak már a föld alatt, mint a föld felett.

Bizony bizony, megritkult a légió, megtizedelte a bajtársakat az Enyészet.

Hol van Rác Mihály, az aranyzáju, aranytollú poéta? Hol van Takács Pista, ez a forró vérű, szilajlelkű újságíró, ez a

vérbeli, céhbéli fiú? Dr. Berkovits Ferenc, ez a hatalmas látkörű böles és dr. Várady Zsigmond a liberalizmusnak acélkörmű, magasröptű turul madara? És hol vannak a többiek, apró selymök és suhogó szárnyu nagy keselyűk?

Por és hamu mind! Egyiket megfojtotta a tüdővész, másikat megörlötte a múlt idő, emennek szívét átütötte egy acélgolyó, amannak az agyára esapott egy parányi véresepp, a halál kalapácsa...

De a lekaszált réten friss virágok nőttek, újabb és a réginnél talán erősebb fűszálak sarjadtak, a megtizedelt sereget keményebb, vagy talán modernbb legényekkel pótolták, de a lelkesedést és az eszmék szent hagyományát, ezek is a régiektől örökölték: sohasem hátra, mindig előre!

A nemrég letűnt század utolsó évtizedében én is vezére voltam annak a munkásapantak, mely a betűk fekete barázdáiba, nagy lelkesedéssel hintette el a haladás eszméjének, a nemzeti nemes eszméknek a magvait.

Bolond, melegvérű, éjszaka-élő fiuk voltunk, nappal sem alvók. Én a szerkesztő, a többi meg fiatal katona. Még most is büszke vagyok rájuk, hogy az én oldalom mellett nőtt ki a csonkatolluk, hogy itt tanultak meg röpködni a magasba. Némelyiknek nagy lett a híre, fényes lett a neve, miként a Sziriusz csillag sugara. Ott van Nagy Endre, ma büszkesége nemzeti irodalmunknak, Krúdy Gyula, ez az akkor még örökké szerelmes, kedves, jó fiú, aki becsületet szerzett a magyar névnek és a magyar tollnak és Halász Lajos, aki szivós kitarással és egy merész csavarodással képviselő lett s ha a koalíció két hónapig még életben marad, valószínűleg honvédelmi miniszter lett volna.

Az ezután következők, a mi nyomunk

ba lépő nemzedékről nem én, hanem bizonyára más krónikás fog írni, én sem akarok most hosszú lére eresztett tintalevest főzni, sem izetlen táncot járni és vig bukfcenket vetni, mert a jubileumi lakadalomhoz méltóságteljes palotás-tánc dukál.

Hiszen Laszky Ármán, a jelenlegi főszerkesztő, a Szabadság kiadótulajdonosa is, bizony már nem nagyon hejehujázik, pedig még az én időmben, úgy illegette, úgy billegette magát, mint az ágon a veresbogyó s ha egy szép asszonyt meglátott az utca másik oldalán, felvágta a cvikkerie fekete zsinórját, mint a lógós a sallangot.

De azért, ha ő nem állja már a tüzet, állja az újságja, állja a Szabadság, pedig nemrég, nagy viharok vonultak el valaha felette, de én azt hiszem, az volt a legszebb, legdicsőségesebb korszaka ennek a lapnak, mikor nekem kellett előre menni a tűzbe, mikor a magyar liberalizmus küzdött meg fenséges, nagy csatáit, mikor kormány-párti lap létünkre, teljes lélekből szidhatuk Bécsset és a reakciót, mikor a vezércikkünk címe csak egy kétféjű sas volt és minden betűnk szikrázott a hazafiságtól, meg a nagy tüzességtől.

Még se volt nekünk soha sajtóperünk.

Öregszünk, avasodunk, mint a jó bor! Negyven évnek szüretjén azért hadd szóljon a nóta. Ifjú hegedősök, a magyar újságírásnak modern Sebestyén diákjai, zengedeztek a letűnt időkről, mondjátok el bátran, nyílt sisakkal, borággal koszorózott homlokkal, fiatalos, deli büszkeséggel, ennek a becsületes magyar hírlapnak a történetét, porladózó sirba szállt vitézek siralmát, szomorú történetét, akik nem féltek sem a szónak hatalmától, sem a tollnak villanásától, mikor csatára trombitáltak, mikor eszmék diadaláért kellett küzdeni.

*) Lovassy Andor valamikor a Szabadság c. lapnak volt a szerkesztője. A lap 1914-ben ült meg fennállásának negyvenéves jubileumát, a mely alkalommal díszes albumot adott ki. Ebbe az albumba írta Lovassy Andor ezt a cikket. A Szabadság — ellentétben Lovassy Andornak a cikkekben írt jövődőlésével — nem állotta ki az idők viharát, mert két évvel ezelőtt megszűnt és beolvadt a Nagyvárad-ba.

a piacra. A pösméte (egres) literje 20 lei, a borsó literje 50 lei.

O-krumpli kilója 4 lei, vörös hagyma 20 lei. Ha visszagondolunk arra, hogy a múlt év őszén a hagyma 6 lei volt, óriási az áremelkedés ebben a mindennapi élelmi cikkben.

A drágaságot mutatja, hogy a kalarabé darabját két leiben árúsítják. A főző-tők 40, 50, 60 lei nagyság szerint.

A drágulás főképpen ott nyilvánul meg, ahol nem kilónként, hanem csomónként árúsítanak. Bár több napos az ár, de kisebb a csomó. Így egy csomó hagyma, retek egy lei, zöld borsó pedig 8 lei, szemes zöld borsó literje 50 lei.

Tehát egy ebéd a tavaszi növényzetből két személyre 100 leibe kerül, ha minden kiadást összeszámítunk.

A tejfel 28, vaj 100, túró 48 lei. A tej literje 6 lei.

Ez a rendes napi piac ára, kíváncsian várjuk a hétfői hetivásár árait, amely remélhetőleg nem fog emelkedést mutatni.

Miért nem kapnak telefonösszeköttetést a kereskedők?

A 17—02. számú telefonállomás tulajdonosa a napokban felhívta a telefonközpontot, hogy egy vidéki várossal kapcsolja. A központ később jelentette, hogy nem képes kapcsolást adni.

— Miért? — kérdezte az előfizető.

— Azért, — felelt az interurbán, — mert nincs dugó és nincs zsinór s így a legjobb akarat mellett sem vagyok képesek kapcsolni.

— De nekem fontos üzletileg ez a kapcsolat, — válaszolt az előfizető, a cukor ára már emelkedik s én nagyobb mennyiséget le akarok kötni. Kérem próbálja meg a kapcsolást.

Híabavaló volt a kérés, a kapcsolat elmaradt. Másnap a kereskedő felhívta az interurbánt s közölte vele, hogy az előző napi telefonbeszélgetés elmaradása neki tekintélyes veszteséget okozott. Megkérdezte, hogy mennyibe kerülne az elkopott dugó-nak újjal való pótolása.

— Ugy 3—400 leibe.

— Kérem, — mondta a 17—02. — hajlandó vagyok fizetni a pótlást, csak kaphassak kapcsolást. Nekem üzletileg kifizetődik ez a kiadás. Legyen szíves ezt bejelenteni a felettes hatóságához.

Másnap közölte a központ a kereskedővel, hogy a telefonigazgatóság nem fogadhatja el magánosoktól elromlott eszközök pótlási költségeit.

Főlkereztük Gorun osztályfőnököt, aki a következőket mondta:

— A dugók a telefontól egyrészen meglazultak s innen ered a kapcsolási késedelem, vagy elmaradása a beszélgetésnek. Zsinór sincs elég. De a posta nem vásárolthat magánosokkal hiányzó szerelvényeket, az állam tekintélye tiltja ezt. Tudomásom szerint a nagyváradi Kereskedelmi és Iparkamara a gyenge aradi telefonvonal helyett felajánlott munkaerőt egy erősebb új vonal építéséhez s a kereskedők hozzájárulását ígérték, de a vezérigazgatóság nem fogadta el az ajánlatot. Mi mindent megteszünk hogy a telefont javítsuk s jelentéseinkben sürgetjük a hiányos felszerelés kiegészítését. A kereskedők panaszait ismerjük, azokat illetékes helyen elő is terjesztettük. Egyebet nem tehetünk.

Irodai munkákban jártas, jó írásu és jól számoló

fiatal tisztviselőt

keres a

DERBY (volt Hungária) Cipőgyár R.-T.

Írásbeli ajánlptok a gyár központi irodájában Strada Avram Iancu (Kossuth)-utca 3 szám intézendők.

Befejezik a bihari ásatásokat

Szaharai hőség fullad a zöld völgyek-lanra, ahol a bihari ő-sírokat tárja napvilágra a tudomány indiszkrécioja. A község mellett folyamatban levő ásatásokról a „Nagyvárad” több cikkben bősegesen beszámolt. Eleinte nehezen tört a közöny jege, ma már majdnem úgy érdeklődnek iránta, mint egy gyöngében sikerült footballmeccs iránt.

A napokban az ásatást vezető Roska professzort meglátogatta a helyszínen dr. Karácsonyi János, a nagynevű historikus Némethy Gyula prépost és dr. Follmann Géza Velük együtt a Nagyvárad egyik munkatársa is kivonult az expedícióra.

Karácsonyi Jánosnak az a föltevése, hogy az ásatások helyén az Árpád-korban templom állhatott. Az ásatást most kémelőárokokkal úgy szeretné tovább folytatni Rostával, hogy a templom maradványai is feltáruljanak.

Rosta professzor eddig egy dobozra való hajcsattot, pénzeket s más fémtárgyakat talált a sírokban. Lelőtelező szivességgel mutatja be a leleteket s fűzi hozzá magyarázatait. A talált pénzek legnagyobb részéről kitűnt, hogy nemes-érc tartalmuk igen kicsiny.

— Erről II. Endre korára ismerünk — mondja Rosta bizonyos maliciával.

Tudvalevőleg a magyar pénzügyek II. Endre alatt voltak az Árpád-korban a legzlatabbak s a király érmei ma is sötét fényt vetítenek vissza a letűnt századok gazdasági viszonyaira.

Az arany hajcsattokat Roska csak félrevonulva meri mutogatni. Óvatossága nem fölösleges. Az ásatás egy téglavetőtelep szomszédságában van s közelben feltűnően sok cigányasszony ólalkodik.

Megszólítjuk az egyik sir fölé kuporodó cigányasszonyt:

— Te is olyan leszel, mint az a csontváz a lábaid előtt.

Az asszony elsápad. Borzongva felel:

— Az urak a sírban se hagynak nyugalmat a szegény embernek.

Ami azt illeti, van valami a cigány asszony borzongásában, ami nem indokolatlan. A koponyák szája, szem- és orrürege az évszázadok során megtelt humusszal s a szájbahelyezett pénzeket legtöbb esetben lehetetlen a koponya szétbontása nélkül kikeresni. Az ásók fölemelik a koponyát s két- és három arasz magasságból visszajektik a kemény talajra. S néhai bihariak koponyája akárcsak egy lelőkött földdel telt virágceszép mállik megszámlálhatatlan darabokra.

Egy kis libapásztor-leányon már észre venni a bihari Tutunkamen divatot. Öreg láb-szárccsonttal tereli jószágait a Kősmő-patak felé.

Karácsonyi János a környéken lévő falvak elnevezését etimológiálja Roskának:

— A vár körül a honfoglalás idején nagy körzetben helyezkedett el a lakosság. Az egyik hegyládon a kovácsok, a másikon a csatárok helyezkedtek el, a síkság felé pedig a szántó-velők és kúrtások telepedtek le. Így keletkezett a községek elnevezése: Kovács, Csátár, Szántó és Kúrtos, mely telepek mind a bihari várhoz tartoztak.

Érdekes Karácsonyi Jánosnak az a megállapítása is, hogy a bihari vár, mely a közudatban, mint földvár szerepel, eredetileg kőből épült erődítmény volt. Csak a falak beomlása után hordta a szél évszázadok során a kőtörmelékére a földréteget.

Roska Márton junius elején egyelőre befejezi az ásatást. Helyszínen készült fölvételeiből készséggel fog néhányat a „Nagyvárad” rendelkezésére bocsátani.

* Igunk kizárólag Dreher-Haggenmacher sört! Mindenütt kapható már!

Villamos főzők

vasalók, ventilátorok és szerelési anyagot a legolcsóbban beszerezheti FRISCH-nél, Avram Iancu (Kossuth u.) 12.

Nagyváradi Takarékpénztár

Cassa de Păstrare din Oradea-Mare Strada Alexandri (Teleky-utca) 2.

Telefon: 44, 1093.

Devizatelefon: 45.

Devizaautorizáció alapján

lebonyolít deviza- és valutaügyleteket. Kiállít külföldi csekket és hitelleveleket

Ántalásokat teljesít úgy belföldön, mint külföldre minden országba

Értékek megőrzésére ajánlja tűz- és betörésmentes páncélszekrény fiókjait (safe deposit), melyek mérsékelt díjfértés mellett bérelhetők.

Feltűnő árleszállítás! Haas Lipót

Linóleum

Gyári fölerakataiban

Oradea-Mare, Str. Regele Ferdinand 5

Telefon 4-63

Viszonteladókna nagy árkedvezmény

Lerakatok:

Timişoara, Bulv. Reg. Ferd. 7. Cluj, Str. Universităţii No. 1.

gummi kabátok Férfi és női — 875. —
dival faazonban prima gu mizással

Szövet felsővel felöltőszertü angol gummiással 1600

Viaszos vászon asztallerítő szebbnél szebb mintákkal — 80. —

Futó szőnyeg prima minőségű méterje — 102. —

Ebédli szőnyeg nagyon szép mintával 200×300 1350. —

Linóleum futószőnyeg méterje 150. —

Linóleum ebédli szőnyeg 200×250 1060. —

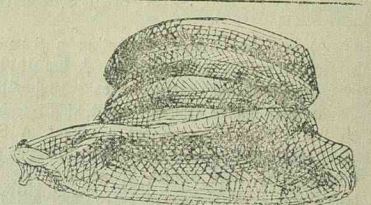
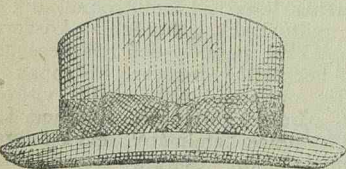
Linóleum padló bevonásához 200 cm. széles 425. —

Olomanlakaró 160—300 .. 1650. —
Bőrvásznak kárpitosok és kocsi-gyártók részére erős minőségben 145

A hűsvéti kiállításon látott szép férfi kalapok 180, 250 350 lei eredeti gyári árban kaphatók Zöldfa-u. 21. sz. alatti lerakatunkban

Heller & Deutsch

kalapgyár, Reg. Ferd. (Rákóczi)-ut 20, hol női és férfi kalap alakítások legszebben és gyorsan készíttetnek.

Románia futball-csapatja az Olimpiádon

Lapunk tegnapi számában jeleztük már, hogy a román csapat küzdelme az olimpiai játékon a világhírű holland játékosokkal szemben teljesen meddőnek ígérkezik. Az eredmény ezt a feltevést igazolta. A román csapat 6:0 arányban szenvedett vereséget.

A romániai csapat a következőképpen állt fel:

Ströck I.
Bartha Molnár
Zimmermann Kinigli Kozovics
Guga Wetzter Bonciucat
Tänzer Ströck A.

A mérkőzés első félidejében a román védelem emberfeletti munkát produkál és csak ennek köszönhető, hogy a jóval erősebb, magasabb technikával rendelkező hollandok csak két gólt tudnak beadni.

A román csapat a szokatlan, sikos pályán nem boldogul, minden akcióját meg hiúsul a hollandok erős védelmén.

A második félidőben a román csapat ellenállóképessége lankadni kezd és a hollandok egymásután négy gólt küldenek az ellenfél kapujába.

A román csapat ezzel a mérkőzéssel be is fejezte olimpiai szereplését. A csapat egyelőre Párisban marad, végignézi az olimpiai döntő mérkőzéseket, majd június 15-én Turinban játszik az olasz válogatott ellen.

A tisztviselők felesleges szobáit is elrekvirálják

A lakásrekviráló bizottság tegnapi ülésén fontos elvi jelentőségű döntést hozott. Dr. Nistor Virgil királyi államügyész, aki nős, családossal és hosszú idő óta szállodában kénytelen lakni, kérésre a rekviráló bizottságot, hogy Községi József városi műszaki tanácsos Lukács György utca 6. szám alatti öt szobás lakásából, tekintettel arra, hogy a főmérnök egyedül álló ember, egy butorozott szobát utaljanak ki.

A városi polgármesteri hivatal referense, Balogh Mihály ellene volt a szoba elrekvirálásának, tekintettel arra, hogy városi főtisztviselő lakásáról van szó, a bizottság azonban ennek dacára is rekvirálta a szobát és kiutalta Nistor királyi ügyésznek. Dr. Nistor azonnal kérte a rekvirálási igazolvány kiadását, de ezt Balogh referens megtagadta azzal, hogy csak tíz nap múlva adhatja ki, mert ez alatt az idő alatt a lakás tulajdonosa felbukkanhat. Dr. Nistor ezt az értesítést írásban kérte. A főmérnök pedig megelégedett a határozattal.

Villamos világítás,

házcsevegő, telefon, villamhárító-szereléseket és javításokat legolcsóbban eszközöl
FRISCH Avram Iancu (Kossuth utca) 12 sz.

Atlantic

nyárimozi, 9 órákor
csütörtök-péntek

Szibéria

Izgalmas dráma a szibériai elitéltek életéből
5 felvonásban

főszerepben:

Clara Kimbell Joung

Ezt megelőzi: egy két felvonásos kacagató

Hal-rom-boy vigiáék

Egy reggelizés viszontagságai

Atlantic film

Apolló

mozgószínház
6 és 9 órákor
csütörtök-péntek

Vérörökség

főúri történet 6 felvonásban
főszerepben:

Lil Dagower, Robert Scholtz,
és Harald Paulsen

Ezt megelőzi: egy két felvonásos kacagató

Hal-rom-boy vigiáék

Egy reggelizés viszontagságai

A tenkei mezőgazdasági kiállítás rendezői

Vasárnap tartották meg, mint már megírtuk, a tenkei mezőgazdasági kiállítás tást igen nagy siker mellett. Partos József fényképész a kiállítás rendezőiről csoportfelvételt készített, amelyet itt közlünk:

Lovassy Andor a ravatalon

Lovassy Andor holttestét szerdán hajnalban szállították be Kisszántóról. A koporsós-kocsi akkor hagyta el a szántói kúriát, amikor a váradi dombok tetején felkelt a nap s fényével előntötte a bihari sikot. A csöndesen porostáló halottaskocsi után az elhunyt kisebbik fia: Ifj. Lovassy Andor jött be a városba, ahol az olasz temető Haller-kápolnájában reggel hat órákor ravatalozták fel a holttestet.

Érdekes, hogy a katolikus kápolnában való felravatalozásra — minthogy Lovassy a református egyházhoz tartozott — Brösztel Lajos római káth. plébánostól s a kápolna tulajdonosaitól, a Markovics-családtól kellett az engedélyt megkérni. Ugy a Markovics-család, mint Brösztel plébános készséggel tették eleget a kérésnek.

A család egy-két Nagyváradon időző tagján kívül tegnap délutánig jóformán senki sem kereste fel a temetőben Lovassy ravatalát. Ennek oka azonban távolról sem a részvétlenségben rejlik, hanem egyszerűen abban, hogy Nagyváradon a felravatalozás idejéről senki sem értesült. Tömör, ércveretes koporsójában puritán egyszerűségben pihent egyedül tegnap délután a kiváló író kihűlt teteme. Egyetlen koszoru a ravatal lábánál a család búcsúüdvözlése. A kápolna padjai fekete posztóval beborítva,

a kápolnaajtó sarkig kitérve s künn az ajtó előtt egy szénaboglya... mintha az illatos nyár, a Lovassy által oly sokszor megírt falu csempészte volna az elhunyt magyar utolsó útja elé a rónák szimbolizmat. A gyászoló familia tagjai közül tegnapig még senki sem érkezett Nagyváradra. Legtöbben Magyarországon vannak rokonai s kérdés, hogy kellő időben megérkeznek-e a temetésre.

A város virágüzleteiben estefelé már rengeteg koszorút lehetett látni, amit ma reggel küldenek ki a ravatalhoz. Lovassy halála Nagyvárad legszeleesebb rétegeiben, nemzeti és felekezeti különbség nélkül osztatlan, óriási részvétet váltott ki.

A Szigligeti-Társaság a lapok útján hívja fel tagjait, hogy kiváló tagtársuk temetésén teljes számban jelenjenek meg az olasz temetőben. A Szigligeti-Társaság és az Erdélyi Irodalmi Társaság, úgyszintén az Erdélyi és Bánati Újságírók Egyesületének nagyváradai csoportja a sirnál fogja búcsúztatni a nagy halottat. A gyászszertartás déli féltizenkettőkor kezdődik a Haller-kápolnánál.

Az újságíró szakszervezet nagyváradai csoportjának tagjait felkérem, hogy Lovassy Andor temetésén ma d. e. jelenjenek meg. Találkozás d. e. 11 órákor a „Nagyvárad” szerkesztőségében. Marton Manó elnök.

Bármilyen gyárnak alkalmas

10 hold terület

vasut és viz mellett, villany és vízvezeték bevezetve,

gyárhelyiség és lakásokkal
eladó

SPITZ vaskereskedőnél

A Magyar Párt megbízottai elindultak Bukarestbe

II.

Ma utazott el a Magyar Párt öt megbízottja Bukarestbe Bernády György dr vezetésével, hogy tárgyaljon a kormány férfiával.

Az intéző-bizottság ülése után munkatársunk feltette azt az önként ajkára toluó kérdést az intéző-bizottság néhány jelentős tagjához, hogy milyen instrukciókkal ment el az ötös tárgyaló-bizottság, mert tegyük fel, de csak tegyük fel, mert még e pillanatban a kulissza-titkokat ismerő előtt csak feltételről lehet szó, hogy a kormány részéről Tatarescu miniszter kijelenti: Kérem a kormány nevében hajlandó vagyok a magyarságnak kéréseit mérlegelés alá venni és teljesíteni, méltóztatassanak előterjeszteni követeléseiket. Tehát ugye az egész magyarságot érdeklí mik azok a követelések, amiket mindennél fontosabbnak tart a párt s amiket nyomban előterjeszteniök kell. Erre nézve az intéző-bizottság adott-e instrukciókat?

elleni vétségnek minősített. De ennek a „beismerésnek” ellenére az a kérdés — amelyen már változtatni nem lehetett, — hogy helyesen cselekedett Jakabffy, vagy sem, örökig folyt a vita. A jobbszárny helytelenítette, míg dr Paál Árpádnak az volt a nézete, hogy mindenkinek a saját dolga, hogy mit akar és hogyan a közönséggel tudatni.

Egyszóval nem volt fizikai lehetőség az ötös-bizottság instrualására. Hiszen még ott volt a másik nagy kérdés: a brassói gyűlés megtartása, amely fölött szintén vita folyt, míg Bernády ketté nem vágta indítványával a gordiuszi csomót.

Annyit közölnünk kell nekünk is, hogy az ötös-bizottság eredménye elé bizonyos kételkedéssel tekintünk. Sokféle hír előzte meg az intéző-bizottság ülést arról, hogy a kormány milyen feltételek teljesítése után hajlandó a komoly tárgyalás megkezdésére.

Ne köntörfalazzunk.

Dr. Paál Árpád.

A tényállás az, hogy bizony nagyon hosszú és hig lére eresztett beszédek is hangzottak el a bizottsági ülésen (hiszen szó sincs róla, mindenkinek joga van véleményét megmondani), de nem volt idő éppen a beszédek hosszadalmassága miatt a kérdések precizizálására. Igaz, hogy mindenki tudja, érzi, mik fájnak, s az ötös-bizottság tisztában van azzal, hogy nem megüresedett mandátumok kellene nekünk, hanem a mindennap husunkba vágó intézkedések megváltoztatása, de mégis valahogy úgy érezzük s éreztük velünk az intéző-bizottság számos tagja, sok hiábavalóságot eresztettek szabad zsilipre a gyűlés folyamán.

Az elnökség nem akarta megkötni a kerekéket, nehogy ezzel elmérgesítse a beszélőni óhajtozókat, akiknek zöme afelől tartott filippikát, hogy helyes volt-e Jakabffy Elemér nyílt levele, vagy sem.

Jakabffy Elemért a balszárny küldötte előre. Ő volt a falanx első plenkerje, tehát nemében a legerősebb, legmegbízhatóbb katonája. Jakabffy a kritikát teljes bűnbánattal fogadta, — mondotta egyik balszárnyai bizottsági tag — és integritásával, helyeslő fejbőlintásaival elismerte tévedését, melyet a jobbszárny a pártfegyelem

Dr. Zagoni István, az ötös bizottság tagja.

Világítsunk kissé a háttérbe. Hetekkel azelőtt, hogy nyilvánosságra került volna a Nagyvárad hasábjain, már folytak a tárgyalások afelől, hogy a Magyar Párttal hajlandó a kormány tárgyalni, követeléseiket teljesíteni.

Csavaros eszű emberek mestersége a politika. A politikának sok fegyvere van s azok között a legnemesebbnek s legcélszerűbbnek van elismerve az, hogy a másik félnél valami kérdés bedobásával egyenlenséget kell támasztani. Csak úgy mint a háboruban, levegőből ledobott röpiratokkal próbálták felborítani a katonák lelki egyensúlyát. Az őszinteség sosem volt a politikusok máza és éppen ezért, mindig gyanus szemmel tekintenek egymás szemébe. A román kormány diplomatái s politikusai jó politikusok, jó diplomaták voltak történelmi idők óta, mutatták, igazolták elért nagy eredményei. A magyarok a vizsgán bizony számtalanszor feleltek elégtelenre.

A Magyar Párt minden tagja bizott ugyan Tatarescu miniszter jóindulatában és sok őszinte megnyilatkozásának hitelében csak egyet kellett mérlegelniök: a következményeket, amit a politikus mentalitástól eltérő magyarság gondolatvilágában fognak kiváltani. A szász nép érettebb a politikára. Náluk örökké forgó színpad állott készen három-négy frakció embereivel s azt a részt fordították a színre, amelyik éppen megfelelt a körülményeknek, az eredmény elérése szempontjából. A cél volt a fontos mindig s aszerint állították be embereiket.

Egy szóval hosszabb ideig folytak tárgyalások az intéző-bizottság egyes tagjaival, amíg oda ért a dolog, hogy az intéző-bizottság, illetve a nyilvánosság elé jöhetne a tárgyalás eszméjével. Tatarescu miniszter már írásbeli nyilatkozatot is adott feltételeiről, mikor dr Paál Árpád a Nagyvárad szerkesztőségében személyes látogatást tett és megadta nekünk az impulzust a „Magyar Párt útjai” című cikk sorozatunk megírására, amelyben kifejtjük azt a nézetünket, hogy a pártnak a magyarság érdekében a kormány férfiával feltétlenül tárgyalni kell, mert minden percben veszünk, s minden óra évezred alatt felépített kulturális és gazdasági javainkból tördel le már nem is morzsákat, hanem mázsás darabokat. Az első jóindulatot meg kell ragadni, elvégre az öt esztendő sok

Grandpierre Emil, a Magyar Párt alelnöke.

mindenre megtanithatott, amit eddig szuverénitásunk állandó melegében nem láttunk, nem tudtunk s nem ismertünk.

Más a hatalmi s más a kisebbségi politika. S ha már politizálnunk kell, mert a helyzet úgy követeli, hát politizáljunk, mert ez lett a mai helyzetünk. És ebben az egyben egyetért ma a magyarság kilencven százaléka. Nekünk csak javunkra válhatik, ha a kormány felhagy eddigi politikájával és asztalához enged, nem zárkózik el tőlünk, meghallgatja kívánságainkat s esetleg engedményeket ad, teljesít olyan dolgokat, amik mint a felekezeti iskolák al-

Gyárfás Elemér.

lamsegélye, nekünk az életet jelenti, de amit késlekedtek az ígéret mellett ki is utalni.

Az ötös-bizottság programpontjait könnyen tudja összeállítani. Ha részletes tárgyalásokba bocsájtózik a kormány, úgy az első pontban a kíváncsi irodák engedelvényének bevonását fogják kérni. Vagy legalább is szigorú korlátok közé szorítani ezt az emberkereskedést, ami türehetetlen s ami a nyomorba, szenvedésbe, halálos pusztulásba viszi az erdélyi magyar családokat. Első sorban a braziliai kíván-

BUTOROK

hálók, ebédlők,
uriszobák, szalonok

nagy választékban érkeztek!!

WALLERSTEIN FERENC UTODAI
DANIBERG és WALDNER

butorarúháza, Oradea-Mare, Strada Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 19.

doroltató irodák működésének beszüntetését kéri. Nemrégiben egyik temesvári ügynökség — mint azt megírtuk — hallatlan tömegű kivándorló kivándoroltatására kapott engedélyt a kormánytól. Hogy a kormány s a hatóságok mennyire támogatják őket, jellemző, hogy gyorsan kapnak irodahelyiségeket, alkalmazottaik lakásokat és embertelenül, hazugságokkal utazó ügynökeik hatósági támogatást, elnézést vidéki vadászutaiakon.

A második kérdés, amit azonnal rendezni kell: a felekezeti iskolák államsegélye. Ugyanazt az államsegélyt, amit most a szászok kapnak, meg kell kapniuk a magyar és zsidó felekezeti iskoláknak. Ez a magyar tanítás létének, vagy nem létének kérdése.

Ezek után jönnek a többi pontok.

P. Gy.

UJDONSÁGOK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Strada Printul Carol (volt Szilágyi Dezső-utca) 6.

Kiadótulajdonos: Sonnenfeld Adolf Részvénytársaság

Telefon 38.

Előfizetési díj helyben egész évre 600 lei, félévre 300 lei, negyedévre 150 lei, egy óra 50 lei; vidéken egész évre 720 lei, félévre 360 lei, negyedévre 180 lei, egy óra 60 lei.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad a kiadóhivatal és a Hegedüs Hirlapiroda, (Telefon 13 91.)

Házat

építeni mennyi gond, törődés, gyakran egy élet munkájának eredménye.

Falut

építeni évszázadok kellenek, egész nemzedékek munkája.

Országot

kialakítani pedig világtörténelmi rendeltetés.

A zsidók

pedig alig néhány évtized alatt egy modern technikailag tökéletes nemzeti otthonot építettek.

Palesztinában

melyet a san-remoi szerződést alátámasztó 55 állam a zsidóság nemzeti otthonának jelölt ki. — Ezt a gigantikus és izgalmas érdekes országépítő munkát mutatja be az

Utazás Erecz-Jiszraelben 1923-ban

című hatalmas és csodálatos szépségekkel teljes film, melyet az

Apollo-mozgásházban június 2-3-4-én

mutat be a Zsidó Nemzeti Szövetség.

Előadások kezdete 6 és 9 órakor.

* Lapunk legközelebbi száma a csütörtöki római katolikus ünnep miatt, szombaton a rendes időben jelenik meg.

* A külföldi fürdők prospektusai rendelkezésre állanak a menetjegyirodában.

* Átköltözött a téparancsnokság a volt honvédlaktanyába. A mai nappal a Markovits-laktanyát kiürítik és a téparancsnokság General Dragalina volt honvédlaktanyába, a Rulikovszky-utca, földszintre jobbra, a Ceroul de Regutare pedig az Aradúton levő Pincipele Mircea (volt tüzerlaktanyába) költöztött.

* Vaitoianu tábornok a királynál. Bukarestből jelentik: Ferdinánd király ma kihallgatáson fogadta Vaitoianu tábornok közkeletűügyi minisztert.

* A román kommunisták vezére Moszkvába készül. Bukarestből jelentik: Cristescu, a kommunisták ismert vezére, tegnap megjelent a belügyminisztériumban Franastoviti államtitkár előtt és utlevelet kért, hogy Oroszországba utazhassék a moszkvai Internationale kongresszusára. Franastoviti belügyi államtitkár kijelentet-

LEGUJABB

Leszavazták az angol kormányt

London, május 28. Az angol munkáspártnak az a javaslata került ma az alsóház elé, hogy tüzzék napirendre a bánya nacionalizálásának kérdését. Az alsó-

ház 176 szavazattal 154 ellenében leszavazta a javaslatot. Sok liberális együtt szavazott a konzervatívokkal a javaslat ellen.

Felrobbant a catroceni munició-raktár

Bukaresti tudósítónk jelenti: A főváros közelében fekvő Catroceniben tegnap nagy ydenációval felrobbant a munició-raktár. A robbanás hatalmas területen történt és egymásután folytatódna még most is.

Bukarest többi külvárosában is bezúzódtak az ablakok, a házak falai megremegtek a hatalmas robbanástól.

A katonaság teljesen körülfárta a robbanás által elpusztított területet, mert félt, hogy újabb robbanások következnek be. A robbanás okát eddig nem sikerült megállapítani, valamint a kárt se, amely nem csak az államot, hanem magánosokat is ért.

Közelebbi részletek lapunk zártáig nem érkeztek.

te, hogy a kérést közölni fogja Bratianu miniszterelnökkel és a választ csak a miniszterelnök döntése után adhatja meg.

* Egy híres arisztokratát beszállítottak a Schwartzerbe. Budapestről jelentik: Gróf Degenfeld Imrét, az ismert arisztokratát és versenystábotulajdonost, súlyos idegbántalmakkal beszállították a budapesti Schwarzer-féle ideggyógyintézetbe. Gróf Degenfeld az utóbbi két évtizedben egész vagyonát eltékozolta a kártyaszatnál és a turfon, a legutolsó néhány évben már csak abból a szűkös éviáradékából élt, melyet családja biztosított számára.

* Megkezdte működését a Magyar Nemzeti Bank. Budapestről jelentik: A Nemzeti Bank június 15-én megkezdte hivatalosan működését.

* Roska tanár előadása Érmihályfalván. Roska Márton dr archeologus egyetemi professzor, aki jelenleg a bihari őskor ásatásokat végzi, az „Ősember műveltsége” címmel előadást tart Érmihályfalván május 31-én, szombaton este. A professzor a bevételből az érmihályfalvai és ottományi őssirok feltárását fogja megkezdni.

* A Kath. Legényegylet előadása. A nagyváradai Kath. Legényegylet június hó este 9 órakor a Kath. Kör nagytermében műkedvelő előadást rendez. Mellau István és Losonczy Gábor Jauris leánya című bibliai zenésdrámáját fogják előadni az egylet tagjai. Belépődíj 50, 40, 30 és 25 lei.

* Ha reuma kinez, használja azonnal Pöstyén csodás iszapját, mely a leghatásosabb gyógyító eszköz. A világhírű Thermia Palace fürdőszállóban már napi 65 Kotló feljebb kapható teljes pénz. Felvilágosítások telefonon is Rózsa Drogéria Chuj, Strada Londrei 21., ahol eredeti pöstyéni iszapkocka is kapható házikurára.

* A Palesztina-film bemutatója. Kétezer év roppent el egy nép felett, amely kétezer év előtt vesztette el hazáját, azt a földet, amelyet most igyekszik szívós kitartással, emberfeletti áldozatkészséggel a maga számára visszaszerezni. A népvándorlásnak egy nép új honfoglalásának fázisa az, melyről a Palesztina-film beszámol. Mr. Bloomberg, egy amerikai zsidó milliárdos világkörüli útján Jaffába érkezik. Itt egy zsidó idegenvezető csatlakozik hozzá és rábeszéli, hogy nézze meg Palesztinát. Megkezdődik tehát a csodálatos vándorút, amely Tel-Avivból indul ki, amely már teljesen modern világvárosi jellegű. „Tizennégy évvel ezelőtt még mindenütt homokbuckák voltak ezen a helyen” — magyaráz az idegenvezető, ott ahol most egy oly város emelkedik, amely Európa bármely országának díszére válna. Innen kiindulva végig vezet a milliárdost

vezetője a gyönyörű Jezroel völgyébe, ahol az erdélyi kolóniát létesítették. Közben ismerőse akad, unokahugára, akit valamikor az orosz pogrom üldözött el lakóhelyéről. Ennél a találkozásnál Mr. Blomberg érzi, hogy lelkének minden szála az ősi röhöz köti, elhatározza, hogy kitelepszik Palesztinába és feleségül veszi unokahugát, Ruthot. A film megkapó szépségével feledhetetlen élményszámba megy. Az Apollo színházban június 2-től három napon keresztül tartja műsoron ezt a filmet a zsidó nemzeti szövetség.

* A legszebb zefir ingek mérték után a legolcsóbban SPLENDID-nél készülnek. Avram J. (Kossuth)-u. 16. szám.

* Elitelték az Erdős szabócég betörőjét. Erdős Albert uriszabó divatüzletéből az elmúlt évben Csoma László, Erdős alkalmazottja, éjszaka az üzlet feltörésével ellopott 54 méter szövetet. A törvénytársak Csomát egy évi börtönre ítélték. Ugyancsak elitelte Csoma öccsét, Csoma Imrét is, akit sikkasztás vétségében mondtak ki bűnösnek. Érdekess, hogy Csoma Imre sikkasztására a börtön betörését illető nyomozásban bukkant rá a rendőrség.

Ruha-vásznak Deutsch Posztóáruházában

Pünkösdi ünnepre

fehér vászoncipők, a legszebb divatujdonságok, szandálok és gyermekcipők szabott gyári áron kaphatók a

DERBY (v. Hungária) cipőüzletekben

I. B-dul Reg Ferd. 2. (Bazárépület)

II. Str. Avram J. 5. (Gyárépület)

III. Str. Nicolae Jorga 7. szám.

Utóbbi két fiókban egyes párok és selejtes áruk mélyen leszálított áron.

* Akik adóinkat kivetik címen bemutattuk a nagyváradai pénzügyigazgatóság adókövetéssel foglalkozó főtisztviselőit írásban és képbén. Coroiu Sándor hivatali rangfokozatáról most megállapítjuk, hogy nem előadója az adótárgyalásoknak, hanem azokon mint adminisztrátor vesz részt s Iliescu György teljes rangjelzése: subadministartor.

Nyári szövetek Deutsch Posztóáruházban

* Adakozás. Schulhoff Anci által rendezett színelőadás bevételeiből 500 leit küldtek Nagy Sándorné részére.

Különleges ujdonságok u. m.: etamin, eponge, nyerselyem, divat-creppek, gyönyörű nap- és esőernyők legolcsóbban CZILLÉR IMRE nagyáruházában szerezhetők be.

* Feledi Sándor ingatlan értékesítő irodája Szaniszló-utca 1. szám alatt van.

Kék lüszter Deutsch Posztóáruházában

* Kesztenbaum Juliska fűzőszalonjában, Rákóczi-ut a legfinomabb kézzel himzett női fehérnemű kapható.

**Mosó delain méltára 38 Lei, 80 széles
Leitner Máriónál.**

* Egy krajcár, ami három ezer leibe kerül. Erdélyi Adolf borkereskedő fiacskája egy krajcárral játszódott. A krajcárt közben a szájába vette és lenyelte. A megijedt szülők azonnal orvosért szaladtak s műtét útján távolították el a megrekedt egy krajcárt. Az orvosi beavatkozás három ezer leibe került. A mai gyermek, aki sohse látott rézpénzt, valóban nem csoda, hogy azt se tudja, hogy eszik-e vagy isszák a patinás kerek pénzdarábot. Amely letűnt, mint minden egyéb, ami emlékéhez fűződik.

* Lüszter Deutsch Posztóáruházban.

?

Hallotta-e már, hogy Bura Károly és Sándor a mai naptól fogva régi helyükön, a PALACE KÁVÉHÁZBAN játszanak?

Nyári divat ujdonságok

nagy mennyiségben érkeztek!

VADAS JENŐ

női divat áruházában

Bulevard Regele Ferdinand (Rákóczi)-ut 5. szám.

Grenadin különlegességek, epongek, színes ruha vásznak, japán selymek, mintás maroccon ujdonságok, creppek, gyapjú és mosó delének, ing zefiúerek, vásznak, len damast asztalneműek, papíri anyagok olcsó árban kerülnek előadásra.

Paplanok nagy választékban!

Női fehérneműek!

Selyem nap- és esőernyők!

Azon töröm a fejem igen tisztelt szerkesztő ur, vajon Kőszeghy főmérnök ur az utóbbi időben járt-e

az ugynevezett Köröskörzön és látta-e, milyen ala-

posan rendbehozták. Igaz, a Köröskörző utja nem volt eddig sem valami kényelmes, de most aztán segítettek rajta. Öt centiméter vastagságban leterítették kövess durva homokkal. Ehhez sem kötőanyagot nem adtak, sem le nem hengerelték, úgy, hogy most az egész kellemes, árnyas körző valóságos sivatag, ahol egyszerre megtelek a nők félcipője kavicsal, ha ugyan képesek végigmenni a tönkretett, régen gyönyörű úton. Azon töröm a fejem igen tisztelt szerkesztő ur, hogy aból a hatszázezer leiből, amit a parkok karbantartására a város megszavazott, nem telenek-e annyi, hogy ezt a pompás, kedves sétateret igazában rendbehozzák?!

* RITA UJDONSÁGAI FELTÜNŐEK Teleki-u. 24.

* Uj kerület a betegsegélyző pénztárnál. A kerületi betegsegélyző pénztár VIII. és IX. kerületből, amelyekben dr. Rosskopf Béla és dr. Antal Miklós rendelnek, egy külön IX. kerületet hasított ki az igazgatóság. E kerületet dr. Morár Teofil orvosra bízta, akihez ezután a Teleki. Aradi-utca s a Külváros tartoznak.

* Legjobb arcszépítő Földes Margitkrém Tennis nadrág Deutsch Posztóáruházban

* Manometer! mérleg, súly és mindenemű mérő műszer hiteles javítását, telefon-felszerelést! eszterga és minden fémipari munkát lesgszolidabb árban készít és javít. Rajz Andor elektro- és precízió-mechanikai műintézete Szalárdi-utca 9. sz. (Rosenzweig-palota.)

Freskó-szövetek Deutsch Posztóáruházban

* Jótékonycélu műkedvelő előadás. Vasárnap délután nagy sikerű jótékonycélu előadást rendezett egy kis műkedvelő gárda a zsidó leányárvaház javára. Nézőtér az udvar volt, a kellekek hiányát a nagyszerű és kedves előadás pótolta. Schulhoff Anci a társulat primadonnáj és egyik legértékesebb tagja. Ének- és táncszámaival osztatlan sikert aratott. Jósák Gabriella mint primaballerina mutatkozott be és nagy tetszést aratott. Vermes Biri szellemes stánáival kacagtatta meg a közönséget. Mauthner Irén kész komika, szinte túlhaladja a dilettantizmust. Megjelenése már kacagásra fakaszt, játéka pedig kedves és kiforrott. De kivették a sikerből a részüket a többiek is. Különösen kiténtek még Barta György, Fleischer Gabi, Schulhof Erzsi, Vermes Böske, Waldmann Nusi stb. Ugy értesülünk, hogy a művésztrupp meghívást kapott vendégszerelésre is egy kis közeli városkába. A rendezés és betanítás nehéz munkáját Krocse Ilonka oldotta meg bravúrosan. (b. e.)

* BORTNÉ-KALAP 200 lei a „Ritában.” Darvas harisnyái a legjobbak.

Fekete lüszter Deutsch Posztóáruházában

* Postafőtisztvi vizsgák Bukarestben.

Az új postaszabályzat előírja, hogy azok a tisztviselők, akik főtisztviselői rangot akarnak elérni, megfelelő vizsgát kötelesek letenni. Bukarestben most fejeződtek be a főtisztviselői vizsgák, amelyeken az ország postaigazgatóságából s felügyelőségéből 68 tisztviselő vett részt. A vizsgázók közül 50-en tették le sikerrel a vizsgát. Nagyváradról sikerrel vizsgáztak: Somogyi József, a megyei postahivatalok főpénztárosa, Lukács Antal s. hiv. főnök, Dallos Sándor és Papp István főtiszték.

Naponta friss élesztő nagyban kapható Blum lisztkereskedőnél

* „Kegyelet” temetkezés a Sas alatt.

* Lüszter Deutsch Posztóáruházban.

NYILTTÉR

Nyílt levél

Bazilli Mihály urhoz, a városi villamosmű igazgatójához

A tegnapi nagyváradai lapokból értesülünk, hogy a nevünkben Ön ellen Moskovits Andor nevű kiadói hivatali tisztviselőnk visszaélést követett el. Addig is, amíg a dolgot teljes alaposággal kivizsgálva, a tényállást megállapíthatjuk, kijelentjük, hogy Moskovits Andor eljárása magánakció, amelyhez a Gyilkos szerkesztőségének és kiadói hivatalának semmi köze nincs és így a visszaélés első sorban velünk szemben történt.

Nagyon sajnáljuk, hogy Igazgató ur az állítólagos zsarolási kísérlet miatt nem közvetlenül hozzánk fordult, mert mi a nevünkben visszaélőkkel a legradikálisabban bánunk el.

A Gyilkos szerkesztősége és kiadói hivatala.

Válasz Bazilli igazgató urnak.

Nyilatkozat.

Az ellenem megjelent „Nyílt” levélre annyit akarok megjegyezni: 1. Én három éve vagyok a „Gyilkos” munkatársa és ez még nem jelenti azt, hogy az újságírószervezetnek tagja legyek. 2. Bazilli igazgató úr három ízben is kijelentette, hogy semmiféle zsarolást még csak meg sem akarom kísérelni. 3. Nem vagyok szélhámos, ellenben engem az igazgató úr ellen beugrattak az illető személyek, más úton Bazilli igazgató úr tudomására fogom hozni. Nagyvárad, 924. május 28.

Moskovits (Markó) Andor Bandi.

TÖZSDE

Zürich, május 28. Nyitás: Newyork 566 fél, London 2457 fél, Páris 3030, Prága 166, Milanó 2495, Bukarest 250, Budapest 0.0065, Bécs 0.0079 háromn., Berlin 10 0-a 132.

Bukarest, május 28. Zárlat. Devizák: Páris 1260, London 1020, Newyork 232, Róma 1050, Zürich 42 fél, Bécs 31 fél. Valuták: Font 1000, frank 1240, svájci 40, lira 1000, dinár 260, dollár 232, osztrák 32 fél, magyar 25, szokol 600, leva 155, Napoleon 800 márká 52, török lira 111, drachma 420.

Zürich, május 28. Zárlat: Berlin 10 0-a 135, Amsterdam 212, Newyork 566 egyen., London 2456, Páris 3010, Milanó 2490 Bukarest 250, Bécs 0.0079 háromn.

Budapest, május 28. A szerdai értékpapírpiacon magánforgalma: A Bécsből érkező hírek következtében a magánforgalom szilárd. Hazai B. 255, Magy. H. 700—710, Leszám. 98, Salgó 770—780, Kőszén 4100—4150, Földh. B. 40, Keresk. B. 1550—1600, Pesti H. 4650—4700, Urikánvi 1250, Fegyver 1325—1350, Ganz-D. 4000—4050, Ganz-Vill. 1850, Izzó 760—775, Cukor 3600—3650, Ofa 66, Cukor 3600—3650, Nasici 2900, Tröszt 128—130.

Lüszter, ruhavászon és öltöny

szövet különlegességek legolcsóbban

Székel posztóáruházában szerezhetők be.

Strada Avram Iancu (Kossuth)-utca

5

Két esztendőös harc egy üzlethelyiségért

Hivatalos hatalommal való visszaélés miatt feljelentették a rendőrprefektust

A minisztérium kapkodó és alaptalanul, az akták ismerete nélkül való intézkéseiire világít rá az a szenzációs mederbe kerülőtt kilakoltatási aktus, mely közel két esztendeje tart Bódis ékszerész üzlete körül.

A legújabb fordulat egy szokatlan feljelentés, melyet az ügyészség *Catana prefektus ellen emelt, akit a feljelentő hivatalos hatalommal való visszaéléssel vádol meg.* A feljelentés ódioma tulajdonképpen nem is a rendőrprefektus ellen irányult, mert Catana rendőrprefektus végrehajtó közegként csupán a miniszter utasításának tett eleget.

Az üzlethelyiségért való harc két évvel ezelőtre nyúlik vissza. Kronológikus története pedig az, hogy Bucurenciu, szolgálaton kívüli főhadnagy a lakáshivataltól kérte a Bódis-üzlet számára való kiutalását.

A lakáshivatal teljesítette Bucurenciu kérését, azonban mint később kiderült, a lakáshivatal kiutalása attól az időtől dotálódott, amikor már a lakáshivatal törvényesen nem is létezett.

Bódis ékszerész tehát megfeleltette a nemlétező lakáshivatal határozatát és ezzel kezdetét vette a két esztendőös harca, mely előre láthatólag két éven túl se fog véget érni.

Bucurenciu a maga álláspontja igazának Bukarestben keresett védelmet s a miniszterhez fordult, aki előbb az ügyet a törvényszék elé utalta, majd mivel a tárgyalást Bucurenciu elmaradása miatt nem tartották meg, a miniszter leirt a prefektusnak, hogy a kilakoltatást hajtsák végre.

Mindketten pedig nem intézkedhettek a miniszteri rendelkezés értelmében azért, mert Bódisnak magával a várossal — üzlete a Bazár-épületben van, — kötött szerződése 1928-ig szól. Az új lakbérleti törvény pedig, mely visszaadja az üzletekkel szemben a háztulajdonosnak a szabad rendelkezési jogot, a várost felhatalmazza, bérletjével való megvezésre. A város ezen az alapon meg is erősítette Bódisval való szerződését.

Közben Bucurenciu járásbíróhoz is fordult s miniszteri okmányaira való hivatkozással kérte a kilakoltatáshoz szükséges karhatalom kirendelését. Ugyancsak felment újra Bukarestbe is, ahol a miniszter ismételt.

ezuttal azonban a rendőrprefektusnak, akit felszólít a kilakoltatás karhatalommal való elintézésére. Ennek a parancsnak Catana rendőrprefektus természetesen tegnap eleget is tett, bár érdekes motivumként játszik közre, hogy ugyancsak a napokban tartotta meg Kálman járásbíró Bucurenciu beadványa ügyében a tárgyalást és elutasította a karhatalom alkalmazását.

A közigazgatási dzsungel elképzelhetetlen szövevényeire élénken mutat rá ez az üzlethelyiségért való harc. S mindez, amint ismert és tekintélyes jogászok kifejtették előttünk, nagyrészt annak tudható be, hogy a miniszter s a minisztériumok az aktákba való betekintés nélkül, tisztán magáninformációkra belenyúlnak a törvényes út kikerülésével az eléjük terjesztett ügyekbe.

Természetesen ez a módszer nemcsak a jogszokásokat nehezíti, de útiában van a normális jogrend megrögzítésének is.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Csütörtök: Hárem, vigjátékjúdonság 1-ször, Gellért Irén vendégfelléptével, rendes helyárrakkal A) bérlet, 116. szám.

Péntek: Hárem, vigjátékjúdonság 2-ször, Gellért Irén vendégfelléptével, B) bérlet 117. szám, rendes helyárrakkal.

Szombat d. u.: Gyermekelőadás és az Antalfy első éves növendékek vizsgálja, mérsékelt helyárrakkal.

Szombat este: Szultána, operettjúdonság 1-ször, bérleten kívül, premier helyárrakkal.

Vasárnap d. u.: Műsoros délután és az Antalfy II-od éves növendékek vizsgálja, mérsékelt helyárrakkal, kezdete 3 órakor.

Vasárnap d. u.: Cigánybáró, mérsékelt helyárrakkal, kezdete fél 6 órakor.

Vasárnap este: Szultána, operettjúdonság 2-ször, bérleten kívül, premier helyárrakkal, kezdete 9 órakor.

Hétfő: Szultána, operettjúdonság 3-ször, A) bérlet 118. sz.

— A Szultána külföldön. Győri Illés István és Vadas László szenzációs sikerű operettje, a Szultána diadalmas erdélyi körútja után csakhamar meghódítja a bukaresti és külföldi operettszínházakat is. A bukaresti Bulandra-színház ősszel mutatja be a Szultánát, a budapesti Fővárosi Operettszínházal is készen van már a megállapodás és végül Incze Sándor, a Színházi Élet főszerkesztője, aki a Szultána külföldi elhelyezését vállalta, egy bécsi színházal folytat tárgyalásokat. Egy berlini színházi ügynökként is érdeklődött már Inczénél, hogy a Szultánát a német színházak számára megvásárolja. Leszögezhetjük: ez a legnagyobb siker, amit idáig erdélyi írke darabja elért. A Szultána sokkal diadalmasabb pályát futott be, mint a legsikeresebb külföldi operettek, ez nem a nagy világvárosi színházak munkájával hódította meg a legisebb vidéki városok közönségét is, hanem „az értől jutott el a nagy oceánig”, jó híre segítette ki külföldre és valószínű, hogy a jövő esztendőben már a világvárosi operettszínházak slágere lesz. A nagysikerű és szép zenéjű operettre nagyon készülnek a városi színházak. Az operett főszerepeit Kovács Kató, Zilahy Irén, T. Pogány Janka, Braun Anci, Borovszky, Misoga, Madas, Feleki, Földes, Pattantyus, Sorri és Vigh játsszák. A II-dik felvonás hárem-jelenetében Horváth Marietta és az általa betanított hat tagú táncár lejt egy keleti táncot. A zenekart Szathmáry karnagy vezeti. A Szultána öt egymástutáni este kerül színre.

— A Hárem. Két egymástutáni estén, csütörtökön és pénteken A) és B) bérletben kerül bemutatásra Vajda Ernő nagyszerű vigjátéka, a Hárem. A nagysikerű júdonság főszerepeit Jósika, Gellért Irén, Harsányi, Földes, Madas, Sorri játsszák. A darabot Tóth Elek gondosan előkészített rendezésében mutatja be a színház.

— Gyermekelőadás. Szombaton fél 4 órai kezdettel egy igen mulatságos gyermekbarát keretében vizsgálják az Antalfy-iskola első éves növendékei, melyre már eddig is olyan nagy az érdeklődés, hogy tanácsos lesz jóelőre jegyekről gondoskodni. A gyermekbarátban részt vesznek Misoga, Kertész, Vigh, Zilahy, Pattantyus, Kovács Kató, Gaiambos.

— Vasárnapi előadás. Vasárnap délután 3 órai kezdettel Antalfy Margit haladó növendékei mutatják be képességeiket értékes, változatos és mulatságos műsor keretében. Fél hat órai kezdettel pedig Jókai-Strausz klasszikus nagy operettjét, a Cigánybárót adja a színház ismert kitérő szereposztásban. A Cigánybáró előadásán a toborzó táncot Horváth Marietta és a táncár mutatják be. A zenekart Váradi karnagy vezényli.

Lüster, ruhavászon, tennisz-nadrág szövet

különlegességek nagy mennyiségben érkeztek

HAVAS és GRÜNFELD

posztóáruház, Str. Avram Jancu (volt Kossuth-Lajos-utca) 8. szám. (Sas átjáróval szemben)

MOZI

— Az Atlantic nyári moziban ma, csütörtökön és holnap, pénteken „Szibéria” izgalmas dráma a szibériai elítéltek életéből 5 felvonásban kerül bemutatásra. Ez a lelki szenvedéseken felépült dráma a szibériai fogolyéletbe enged bepillantást, ahol ezren és ezren szenvednek végig az igazságtalan üldöztetés keserves szenvedéseit. Főszerepben Clara Kimbell Young az ismert filmművésznő. Ezt megelőzőleg vetítésre kerül „Egy reggelizés viszontagságai” két felv. Hálrom-boy vigjáték. Előadás kezdete 9 órakor.

— „A velencei oroszlán” — Dorian filmszínház. Ma, csütörtökön van a bemutatója a Dorian filmszínházban „A velencei oroszlán” című 7 felvonásos monumentális történelmi drámának, amely a német filmművészet remekei közé tartozik. Hanzy Weisse, Grete Reinwald, Olaf Fjord és W. Diegelmann játsszák a rendkívül határos film főszerepeit. A régi Velencében és Raguzában játszódik le ez a pazar pompával kiállított film, amelyben 45.000 statisztizta szerepel. Egy hatalmas aréna jelenete van ennek a darabnak, amelyhez hasonló filmen még nem lehetett látni. A nagyszabású slágerfilmet Romániában először a Dorian filmszínház mutatja be. Az előadások 6 és 9 órakor kezdődnek. Rendes helyárrak.

— Az Apolló mozgószínházban ma, csütörtökön és holnap, pénteken egy rendkívül érdekes főúri történet, „A verőörökség” főúri dráma 6 felvonásban kerül vetítésre. Főszerepben Lil Dagower, Robert Scholtz és Harald Paulsen ismert filmművészek. Ezt megelőzőleg vetítésre kerül egy egészen új kétfelvonásos Halrom-boy vigjáték: „Egy reggelizés viszontagságai.” Előadás kezdete 6 és 9 órakor.

Parfümök az összes létező illatokban, dekanekent kimérve kaphatók
Farkas István Apolló drogériájában

Női divat mellények

Női-férfi és gyermek fürdő ruhák
Trikók és sokelik
nagy választékban kaphatók az
Old-Englandba

Legrégibb és legmegbízhatóbb
molylár elleni megóvó vállalat

Zhoray Gyula és Társa

szűcs- és szőrmeháza áthelyezve Str. Regele Ferdinand (volt Rákóczi-ut) 8 szám alá Stepper cukrászdával szemben. Elvállal téliruhákat és szőrméket nyári gondozásra felelősség mellett. Ugyanott a következő évad divatja szerint készülő szőrmekabátok most igen előnyösen beszerezhetők. — Párisi és bécsi modellek után rendeléseket felvesz.

Izlett önnek

a husvéti kiállításon a Komény-féle konzerv kóstoló? — A pompás

Májpástétom Haschée

Gulyás és frankfurti virsli

kapható 1/3, 1/4, 1/2, és 1 kilogrammos dobozokban minden jobb fűszer- és csmegekereskedésben. — Képvisező viszontelárusítók részére

Klein Ödön

Oradea-Mare, Str. Petru Maior (Úr-u.) 7. Telefon 7-10.

KÖZGAZDASÁG

A lei rohamos esése és a kereskedelmi krízis

A lej zürichi jegyzése — ha nem is hatalmas ugrásokban — de következetesen csökken. Igaz, hogy több, mint egy félévvel ezelőtt 2.20-on állott a lej Zürichben, tehát a mainál is jóval alacsonyabban, mindazonáltal nem volt olyan erős a depresszió, a gazdasági lehangoltság és nem hagyott olyan sivár és mélységes nyomokat a pénzpiacra, mint ma. Kétségtelen, hogy sokban befolyásolja a helyzetet a politikai szituációk, a kül- és belföldi események, a feszültséget teremtő hírek elsősorban pedig a kormány magatartása okozza, mely merev kitartással nem tér el a deflációtól. Ez a politika ezideig csak Erdélyre és általában a csatolt terület gazdasági életére nehezedett nyomasztó súlyával. Az okiráltságban nem volt remény spánung, pénz is volt elegendő és a külfölddel is — a lehetőséghez képest — simábban folytak az üzletkötések és a lebonyolítások. Ma merőben változott a helyzet. Zürichben e pillanatban 250-re esett a lej, egy dollárért 250 lej fizetnek, a külföld pedig gazdasági szempontból nagy elzárkózottságot mutat Romániával szemben. Az okiráltságban jó ideje már szintén nincsen pénz. Mindent összevetve, innen erednek a már-már katasztrófális jellegű bajok. Az árak emelkednek, a nagykereskedő nem ad el lejtben, mert ő is mindent idegen valutában fizet, viszont a kiskereskedelem is súlyosan ráfizet — a mai valutáris állás mellett — a lej eladásra.

Ehhez a súlyos és komplikált helyzethez járul az is, hogy az árdragítás elleni törvény merev és nem alkalmazkodik a gazdasági viszonyokhoz. Itt a kereskedőnek még az a hátránya is van, hogy ha a lej árfolyama esik, akkor ő a külföldről behozott és nemes valutáért vásárolt árut feltétlenül veszti, ellenben ha a lej emelkedik, akkor sem tudja a konjunktúrát a fogyasztó terhére lefőlni, mivel a verseny lenyomja az árakat.

Ily körülmények között a detailkereskedelem nálunk állandó válságokkal küzd, a fényes kirakatok és portálok legtöbbször szomorú valóságot takarnak. Hogy nincsenek tömeges fizetésektelenségek és összeomlások, annak egyedül az az oka, hogy a kereskedők a háború óta hozzászoktak a konjunktúrák gyors ingadozásához és azt tapasztalták, hogy kivárással sok menthetetlennek látszó üzlet kiheverte összes bajait. Ehhez járul az is, hogy ma már általában lazább a felfogás e téren és a kereskedők addig várnak a fizetésektelenség-jelentésekkel, amíg lehet.

Viszont a végtelenségig ez sem megy és igen súlyos kereskedői válságra lehetünk elkészülve.

Ez a krízis annál botrányosabb lesz, mivel gazdaságilag egyáltalában nem indokolt és csak a hatóságok helytelen irányú beavatkozása lesz az indító oka.

Sehol a világon nincs az árdragítás elleni törvényhozásnak egy olyan megköttöttsége, amely ne venné figyelembe a valuta hullámzását, csak nálunk. Ausztriában, amelynek kormányzatáról és elsősorban Bécs vezetéséről igazán nem mondhatja senki, hogy nem törődik a fogyasztók közönség érdekeinek megvédésével, aképpen rendezték be a kérdést, hogy a kereskedők azon az áron adhatnak el, amelyen az árut visszavásárolni képesek. Ez az árdragítás elleni küzdelem rendezésének egyetlen helyes és okos formája. Ha például egy posztókereskedő április elején angol szövetet hozott be, amelynek métere egy fontba kerül és akkor a font 820 lejért, a jelenlegi árvizsgáló-bizottsági intézkedések szerint joga van 820 lej plusz 30 százalékot az áruért kérnie, összesen tehát

1066 lejt. Ha feltesszük, hogy a szállítási vám és egyéb rezszi költségei 150 lejt tesznek ki, az áruért 916 lejt kap. A kereskedőnek természetesen az a célja, hogy a befolyt összegekből raktárát újból kiegészítse, ma azonban már nem tud 906 lejért egy méter egyfontos angol szövetet kapni és így de facto ráfizet.

Az árdragítási törvény elleni küzdelem, amelyet a kereskedelmi kamarák és a kereskedelmi érdekeltségek éveken át hiába folytattak, amely harc azonban az utóbbi fél év alatt teljesen ellanyhult, újból fel kell venni és pedig abban a helyes irányban, hogy a kormány ezt a kérdést az osztrák törvények szellemében rendezze: a kereskedők a visszavásárlási értéken adhassák el áruikat.

SPORT

* A kerületi bajnoki tenisz-verseny. A N. S. E. május hó 30., 31. és június hó 1-én kerületi teniszversenyt rendez a Dóry-szigeti sporttelepen. A bajnokságot a Nac. a Bihorul. az N. S. E. és Szatmár legjobb teniszesei küzdenek. A verseny igen nívónak s erősnak ígérkezik. Belépődíjak: az egész verseny tartamára 50 lej, esetenként 20 lej.

* A N. S. E. szezonnyitó atletikai versenye ma, csütörtökön délután lesz a Rhédey-kerti sporttelepen. A versenyre a kerület legjobb atlétái neveztek be s tekintettel a küzdőfelek igen egyenlő kvalitására, az egyes számokban szép küzdelem ígérkezik. Különösen szép lesz a rudugrás és a súlyszámok, ahol a széniorok fognak küzdeni a fokozatosan fejlődő fiatalokkal. A versenyen szenior, kezdő és ifjúsági számok szerepelnek.

KEPES ELEK

orvosi kötszersz, Sas-passage 20. szám

Saját készítményű **SÉRVKÖTŐK, HÁSKÖTŐK,** speciális kötszerek, női és férfi övszerek

Olcsó alkalmi vásár!!

Női pongyolák — 150 Lejtől
Női szövet ruhák — 300 "
Női szövet aljak — 200 "
Női kabátok — 550 "
Gyermekekruhák — 60 "

Model áruház Str. Vlahuța (volt Szt. János-utca) 6

Keresek egy modern két-három szobás lakást

vagy egy kisebb házat beköltözhető lakással.

Ügynököket díjazok!

— Cim a kiadóhivatalban. —

Mindenütt azt hallani

hogy a legmodernebb ruhák szolid árak mellett

Dávid és Kohn

uri szabóknál szerezhetők be, Str. Alexandri (Teleky-utca) 4. sz. a.

Harisnyát vásárolhat de jól és olcsón csakis

FISCHER áruházában

Sas passage, a virág üzlettel szemben

Mérnöki Rajz-, Paus-, Milliméter és Vázlatpapír tekercsben és ivben

SONNENFELD-nél

ORADEA-MARE

Piaja Regina Maria (Bémer)-tér 3.

Telefon 62.

Telefon 62.

Sziaslos munkakal

a legegyszerűbb kivittől a legdiszesebb kivittelig jutányos árak mellett készítenek.

BOGYE ANTAL asztalos

Strada Cuza Voda (Szacsvai-utca) 63. szám.

Nyugagyak

napellenző vászon, rolettágrádlí, roletta-gép, kender-tömlő legolcsóbban:

SPITZER

zsák- és kárpitokellékek üzletében. Nicolae Iorga (Zöldfa-utca) 21. — Telefon 4-24.

Épület-, mű- géplakatos, víz, gőz, fűtés szellőztetés vas- és rézbutor és

autogén hegesztő telep

a legjobban és legolcsóbban vállal minden e szakmába vágó munkákat.

ÖRLEY és FIEDLER

Strada Sztaroveszky-utca 25. sz.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy megboldogult férjem elhalálozásával **mázoló-épület- és butur-festő** műhelyét **Bíró Mihály** mint szakképzett munkavezető vezetése alatt tovább folytatom és minden e szakmába vágó munkát vállalom. Kérem a n. é. közönség szíves pártfogását. Tisztelettel

Özv. CZAPFALVY JÓZSEFNE

Műhely:

Strada Sf. Ladislau (Körös-utca) 9.

Borkereskedők, likörgyárosok, vendéglősök, kávéesok, czukrászok

részére nagyon olcsó árakban érkeztek üveg-árak nyári idényre

kivételes árakban árusítok

Eladás nagyban és krosnyben

Komlós Testvérek

üveg, porcellán, lámpa és tábatüveg gyári raktára.

Oradea-Mare — Nagyvárad Strada Nicolae Iorga (Zöldfa)-utca 13.

Szővet Fonal

Gyapjuipar R. T.

Bulev. Regele Ferdinand 13.

Telefon 16-63. Távirat: FONAL

Gyári árak.

Harisnyák Tricotárak

Masits szücs

Szörmeáruk
nagy
választékban

Str. Vlahuta (Sz. János-u.) 2.

Brilliánsf, platinát, törmelék aranyat és
ezüstöt magas árban veszek.

KOHN HENRIK ékszerész
Strada Avram Janku (volt Kossuth Lajos-utca) 7. sz.

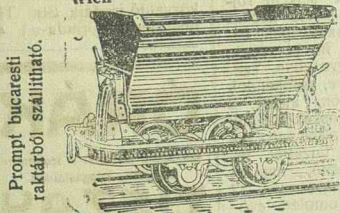
Eladó ingatlanok!

Ujvároson emeletes üzletház beköltözhető 4 szobás
parkettás lakással 1 millió 700 ezer. Teleki-utcán
beköltözhető magánház nagy kerttel 400 ezer. Kö-
rös-utcán üzletház kert, istálló nagy udvar 400 ezer.
Szt. János-utca 17 250 ezer. 29 szám 2 részben is
olcsón. Ritoók-utcán magánház kerttel 150 ezer.
Olasziban emeletes ház beköltözhető 3 szobás mo-
dern lakással 300 ezer. Kis magánház kerttel gyü-
mölcsös 65 ezer Lei.

100 holdas elsőosztályu birtok
sürgősen eladó 7. kat. hold szőlő lakással, 800 gyü-
mölcsfával, vannak több kisebb-nagyobb szőlők és
birtokok.

Weisz Gizi Str. Tipografia (Nyomda)-utca 4.

Lehmann & Leyrer A. G. **Martin Eichelgrim & Co**
Wien Frankfurt (M.)

Vágányok, sínok, váltók és fordítóköröngök Buk-
tató és különleges kocsi erdei vasúti traktorok
Alkatrészek: Drótkötél pálya. — szállítási eszközök
Vezérképviselet Románia számára.

Uzinele Lanz S. A. Bucuresti Strada Ba-
tiste 14 bis.

**LEONHARDI
ÉS PELIKÁN
MÁSOLÓ
TINTA**
SONNENFELD-nél
Oradea-Mare
! Telefon : 62. !

PENKALA
HARDTMUTH
JOHN BULL
KAWECO
MONTBLANC
JUPITER
FAKIR

TÖLTŐTOLLAK

SONNENFELD-nél
ORADEA-MARE

Treuer János

**szobafestő
és mázoló**

Piata Unirii (Szt. László-tér) 7.

Tudatom a n. é. közön-
séget, hogy a Piata Unirii
(Szent László-tér) 7. sz. a.
szobafestő és mázoló műhe-
lyemet megnyitottam. Szó-
lid árak. A n. é. közönség
szíves pátrfogását kérem.

Gimre figyelni!

Olcsó árak!

Gyermekzokni

trikó, harisnya, keztyű, zsebkendő, csipke,
szalag, csecsemőcipők és rövidárak

SZENSZKI MIKLOS-nál

Nagyvárad, Sas passage (Tarsolyfal szemben)
Nagy választék! Szolid kiszolgálás!

**I. osztályu hasított tölgy
szőlőkaró kapható**
REIN MARCEL faterlepén
Calea Victoriei (Kolozsvári-utca) 148.

Dr Torda és Reményi
bankháza

Budapest, V. Hajnal-u. 1. **Hold-utca 9.**
Telefon 176-48. Telefon 176-48.

Bankszerű műveletek, megbízások az
összes tőzsdékre.

Olcsón megvehető
beköltözhető házak

Péter-utca 14. szám,
Bölcsöde-u. 7, Uri-ut-
cán, Szaniszló-u., Ber-
kovits-u., Beöthy Ödön-
utcán ház italmérővel
200.000 leiert azonnal
átadhatók. A város
minden részén kisebb-
nagyobb elfoglalható
házakat tudok földfa-
utcán műhelynek, rak-
tárnak való helyiség
azonnalraátadó. Bármí-
lyen megbízást elfogad
Özv. Zilab Gyuláné
ált. keresk irodája
Str. Alapi-u. 1.
Óthon 1-4-ig.

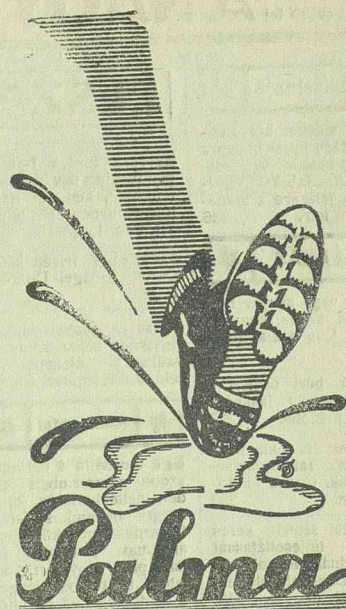
Modern chamotte

kályhák

különbé színekben raktá-
ron, 2500 Leltől kaphatók
valamint átrakásokat és
javításokat vállal

Varga György

kályhás mester
Strada Berkovici No. 33.

**kaucsuk-talpvédő
és kaucsuk-sarok**
megvéd nedvességtől és meghűléstől.

Dambur és parzsa géphimzési
elvállalok a legszebb kivitelben
Bernáth Mihály női szabó
Strada Saguna (Kapuins-utca) 5.

Fiatall nőtlen segédjegyző

vagy írónk, aki az államnyelvet szóban
és írásban tökéletesen bírja azonnali
belépésre kerestetik.

Ajánlkozók személyesen jelentkezze-
nek Orosz Zoltánnál Oradea-Mare,

Strada Simeon Barnutiu (Damjanics)-utca 1. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A Szentegylet tulajdonát képező kórháznak
cca 200.000 lei értékben, különféle fehérnemű
szükségletére ezennel árlejtést hirdetünk. Minták
valamint szükségleti kimutatás a kórház gond-
noki irodájában megtekinthetők. Zárt ajánlatok
mintával ugyanoda nyújtandók be folyó évi ju-
nius hó 10-ig.

Elnökség.

Utlevelek vizumoztatásai

bármely konzulátusnál Ko-
lozsváron, Brassóban, Bu-
carestben a legolcsób-
ban és a leggyorsab-
ban felelősséggel
elintézzük.

Futáridulás minden nap.

Hirdetéseket

az összes lapok részére felvesszünk eredeti tarifális árban.

Megbízásokat elvállalunk.

Ingó- és ingatlan, valamint árúk adásvétele és közvetítése

„MERCUR” Hirdetési Iroda

Kálmán és Szirmai

Str. General Mosoiu (volt Mezey Mihály-utca) 7. szám

A tüzlő lakatnyával szemben. :: Interurban telefon 2-21

A legkisebb hirdetés ára 30 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy sor ára 3 lei, vastag betűs 6 lei

✕ Levelezés ✕

Fenyves vidéken keres teljes ellátást július hónapra urileány oszakis uri családnál. Ajánlatokat, Tiszviselőné jellegre a kiadónivalba ker. 136

✕ LAKÁS ✕

Lolépést vagy magas bért fizetnek 2 szoba konyhás lakásért. Cim a kiadónban. 225

4000 lei bért fizetnek 1 szoba, konyhás lakásért. Cimet a kiadónba. 227

Műhelynek is alkalmas különböző raktárhelyiségek kiadók. Cim a kiadónivalban. 250

Butorozott szobát keres lehetleg teljesellátással uri családnál idősebb házaspár. Cimeket telefon: 435-hoz kérünk. 254H

Egy modern butorozott szoba kiadó. Esetleg teljesellátással egy fiatal párnak vagy két fiatal embernek június 1-re. Cim a kiadónban. 246

Két intelligens ember butorozott szobát kaphat, esetleg kóser ellátással a központba. Cim a kiadónban. 248

✕ Alkalmazás ✕

Kelmefestő segéd keresnek a „Kristály” kelmefestő győmszövőgyárhoz, Cluj. 211

Sátory gyárak központi irodája (Lukács György-u. 4.) egy magyar-német gyors- és gépiro gyakorlatot keres azonnali beépítésre. 218H

Egy jobb házból való magányos nő házzvezetőnő vagy hasonló állást keres esetleg vidéken is jobb családnál. Leveleket „Magányos” jellegre kerek a kiadónivalba. 235

világos udvari helyiséget keresek Rosenberg fonalárúház Saspassage 214

Nagyon szép ebédőbort keresek megvételre. Cimeket a kiadónba kerek. 60

Bizományba elfogadók bármilyen tehénmennyit, porcellánokat, szőnyegeket és képeket. Boulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. Szász. 64

10 évi praxissal bíró, magyarul, németül és románul tudó, perfekt könyvelőné és levelezőné állást keres. Megkereséseket „Szorgalmas” jellegre a kiadónba kérének. 264

Ügyes mindenes felvétetik. Str. Cuza Voda (Szacsavay-utca) 43. Faragó. 261

Deutsches Fräulein mit Jahres zeugnissen wird zu zwei Kinder sofort aufgenommen, Hoher Gehalt und Sommerfrische. Preseutieren Nachmittag von 4-5 Uhr. Dr. Sor Dezo, Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 18. 265

Ügyes fiatal mindenes tözéshez is ért kis családhoz ajánlkozik. Cim Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 30 jobbra. 253H

Ügyes kiszolgáló leány cipőüzletbe azonnali beépítésre felvétetik románul tudó előnybe. Értekezni lehet a kiadónba. 217

ELSZAKITHATATLAN

KÉR MUNKÁS, VÁSZN ES SZÖVET RUHÁK „INDUSTRIA” RUHAÜZEM ORADEA-MARE, CALEA VICTORIEI No. 1

Keresek június 1-re két gyermekhez egy intelligens tanítónőt, németül beszélők előnyben. Benedekné Str. Nic. Iorga 19. 249

Szobaleány felvétetik Pr. Carol (Szilágyi Dezső-u.) 7. sz. 257

Piliss és gouvro munkák rendkívül olcsó árban készülnek Str. Alexandri (Teleki-u.) 22. kapuval szembe.

✕ Adás-vétel ✕

Eladó főúrvilla 4 parkettes szoba souterenben minden mellékkel. 20 jó szaga higienikus istálló, tejgazdaságra különösen alkalmas, vízvezeték, villany, park, nagy kert. Ajánlatok „Kertváros” jellegre a kiadónivalba adandók. 195

Keresek egy modern kéthárom szobás lakást vagy egy kisebb házat beköltöztethető lakással. Ügynököket díjazok. Cim a kiadónban. 172

Eladó ingatlanok Szaniszló utca jelenleg két lakásos uriház, egyik négy szobás lakás beköltöztethető, hetszázötvenezer lei. Szaniszló utcán öt szobás magánház ötszázezer lei. Szaniszló utcán nem elhelyezhető két modern lakásból álló uriház, parkírozott udvarral, kerttel, négy szobával, hetszázötvenezer lei. Szaniszló utcán három lakásos nagyszűrésű polgári ház csere lakással elfoglalható, háromszáz ezer lei. Lukács György-utca elején két lakásos uriház négy szobás parkettes azonnal elfoglalható, kilencszázötvenezer lei. Lukács György-utca közepén ehez hasonló nagy udvarral, kerttel, istállószerű kilencszázötvenezer lei. Lukács György utcán hat szobás magánház modern, parkettes azonnal elfoglalható, hetszázötvenezer lei. Magánház Nyárfá, Arany János, Teleki utcán három lakásos ház Beöthy Ödön-utca elején, emeletes ház Teleki-Uri-utcán. Magánház Rákóczi-utca (nem elfoglalható). Kisebb magán- és több lakásos házak egy- és kétszázötvenezer lei. Kisebb nagyobb szőlők. Feleli Sándor ingatlan értékesítő irodája, Szaniszló-utca 1. sz. Alapítva 1917. — Telefonszám 16-27.

Gyermekkocsik és székek

fésűk, illatszerek játékok legolcsóbban vásárolhatók a

D'OR-ben Regele Ferdinand 16.

Aki venni vagy eladni bérelni, vagy bérbeadni akar bármit, úgy forduljon bizalommal Popovics irodához Str. Vlahuta (Szent János-u. 4. 232

Str. Cuza Voda (Szacsavay-utca) 68 szamu bérház beköltöztethető két szobás modern lakással eladó. Értekezni Grünberger fűszerüzletében, ugyan itt vagy Adásvételi R-T-nál Parcul Traian (Széchenyi-tér 12. 14

800

leért még mindig a legjobb férfi öltönyt készíti dacára a munkabér emelkedésének **Schreier** Cogalniceau (Várady Zsigm.)-utca 2.

Fürdősapkák, fürdőkalapok és fürdőcipők

legújabb divatnak érkeztek a **Barna illatszertárban (Savoly) Bwdul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 2. szám Bazár-épület.**

Gyár- és raktárhelyiségek kiadók.

Cheul Velençe (Velençe-part) 13 sz.

Szőnyeg Otassió

Sikerült megvennem egy tétel gyönyörű szép kisebb

valódi perzsa szőnyegeit

melyeket olcsó árban elárusítok

STERNBERG I.

régiségkereskedő. Kishidfő.

10 LEI

1 hétre az előfizetés a kölcsönkönyvtárba.

Lépjen be mert elolvashatja a legszébb, legdrágább könyvet, amit pénzen meg sem vehet.

Hegedüs Hirlapiroda

Vidéken jóirgalmu fodrászüzlet olcsón eladó. Cim a kiadónban. 258H

Eladó priza ebédő szőnyeg és egy teljesen új sötét kék férfi öltöny. Piája Stefan cel Mare (Tisza Kalmán-tér 3. 259H

Eladó 2 ablaks való kézikelín függöny egy perzsa asztal terítő Str. Episcopu Pavel (Pável-utca) 18.

Divatos alig használt nő ruhák eladók. Str. Rimnóczy (Rimanóczy-utca) 7. II. em. 245

Regi stílus jókarban lévő ma teljesen komplett ebédőbort eladó. Strada Gerliczy-utca 16. 224

Eladó földbirtokok, földek, szőlők, kisebb nagyobb házak. Jó helyen 3 szobás lakás üveges nagy gang, nagy udvar. 11-12-2 ház hely kerttel sürgősen. Értekezni Tománánál Nilsz-telegen d. u. 3-6 ig Str. St. Ladislau (Körös-utca) 21. 225H

Gyermek kocsik

bőrretikülők

130 Leitől

és utazó kosarak olcsón érkeztek

Szabó

fésűáruháza Sas-passage 42.

Eladók kézimunka todok, ággyterítő, miliók, futók, abrosz 12 szalvétával, file csipke, betét és motívok, kelim abrosz, színes, kötött, és aranyterítők, nagyon szép és izléses, olcsó montirozott és montirozatlan d ványpárnák, battisz, himzett női ingek és nadrágok selyem rojtos kendő fekete kockás taff, perzsa szőnyegek, keleti ebédő, itt készült, minden nagyságban, széles file csipke, zsebkendők kongre függöny anyag, 2 ablakra világoskék függöny draperiával, piros vatta selyem paplan huzattal, fehér nec terítő, nagyon szép álló lámpaernyő, 12 szeméyes komplett evőeszköz (105 drb.) Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30 Szász. 252H

Eladó egy új, három utcai szoba és melléképítményeiből álló modern magánház. Braun, Str. Aurel Vlaicu (Vámház-u.) 61. 13

Bulori

világos háló szoba és konyha butorok olcsón kaphatók. Mindenféle asztalosmunkát olcsón vállalok.

Száz Miklós

műasztalos Str. Ladislau (Körös-u.) 48. szám.

Gépaurozást jól és olcsón készíti Erbsteiné, Str. Cuza Voda (Szacsavay-u.) 28 vagy Sztarovesky-utca 11. sz.

Utlevél, bérlet és bármily igazolványhoz szükséges fényképek, Nagyvárad területén legolcsóbban, 2) leltől kezdve készülnek Zenker fényképszőné, Str. I. C. Brajanu (Szaniszló-utca) 29. Felvételek este fél 8-ig.

24 %, kamatra keresünk magánérett teljes fedezetel, Adásvételi Rtg. Parcul Traian (Széchenyi-tér) 24. Ertesítés délután.

Pen-kölosön bármilyen biztosítékra azonnal kapható, külfönbjárati szobákat konyha használati vagy anélkül leggyorsabban közveitünk. Iroda Str. Episc. Pavel (Pável-utca) 5. 262

ÓRÁT

ékeztet a legjobban és legolcsóbban szakszerűen javít és olcsó árú.

Földváry Jenő

Alex. (Teleki-u.) 2. sz. (Városházával szemben). Aranyat magas árban veszek.

Eladó

Reg. Ferd. (Rákóczi-ut) 2 emeletes modern bérpalota beköltöztethető 2 négy szobás parkettás komfortos lakással, esetleg két részben is eladó. Ara 1 millió nyolcszáz ezer Lei. Calvin (Ritók)-utcán modern magánház nagy kerttel 150 ezer. Kálvária-utcan 250 ezer, repülőhíd mellett gyönyörű magánház beköltöztethető 4 szobás lakás, egy hold szőlő és gyümölcsös 250 ezer Lei, esetleg bérbe is három évre kiadó.

Weisz Gizi

közvetítő irodája, Str. Tipografiei (Nyomda-u.) 4.

ÓRÁK

szakszerű javítását a legkomolyabbáig kigazdálaltam!

TISZAY

végzi Strada Alexandri (Teleki-utca) 9. szám alatt

Juldayes drak Preciz munka.

Eladók hazai perzsák

keleti perzsák, gyári szőnyegek, penzkrisz miatt leszállított árakban előnyös fizetés mellett. Raktáron levő Wertheim kasszák butorok, minden elfogadható árban, túlnalmozott raktár végett.

Beck és Benjámín

Str. Cogalniceanu (Váradi Zs.-u.) 11. Telefon 17-30

Sonnénfeld Adolf nyomda Részv.-Társ.